

PROGRES. IDE-
JA SE NAGLO ŠI-
RI PO AMERIKI.

Progresivni predsedniški kandidati La Follette je dejal delavskim republikanom, da more upati na volitev enako s Coolidge.

MERTSON OZNAČIL LA FOL-
LETTE ZA ISKRENEGA DE-
LAVSKEGA PRIJATELJA.

Washington, D. C. — "Progresivni gibanje se tako naglo širi v Zdrženih državah, da ima po vsej konservativnih političnih voditeljev neodvisna progresivna lista tolikšno priliko za zmago, da na narodnih volitvah lahko Coolidgega," je dejal senator Merton, ki je skupščini delavskih republikanov v ponedeljek.

Če, ki ji je predsedoval predsednik bratovščine lokomotivnih strojarjev Warren S. Stone, je bila prva skupščina zastopnikov skupin organiziranega delavstva vključujoč člane neustranskega odbora Ameriške delavske federacije in uradnike vodilnih narodnih delavskih organizacij. Zastopnikov je bilo kakih sto. Izdelati so imeli načrte, da dobi denar za kampanje.

Senator La Follette je rekel, da je bolj optimističen. Po njegovem opazovanju in poročilih strani konservativnih ljudi, ki v takem položaju, da lahko pravilno sodijo politično razpoloženje, je val progresivnega gibanja naravnost presentljiv. "Ko smo šli v to kampanjo, smo upali zmagati v sedmih ali osem državah in govorili, da bo prihodnjega predsednika izbrala v kongres. Ali stvar se enako s kandidaturjo prednika Coolidgea, ne prestopa na (Dalje na 2. strani.)

Nika potniška
ladja zgorela.

Chicago, Ill. — Potniška ladja North American, ki je bila na porobodno družbe Chicago, in bila vredna \$2,000, je zgorela do vode večeraj v kompanijskem pristanišču v Hollandu, Mich.

Ogenj, ki je nastal vsled eksplozije v enem strojnih prostorov, je stal motivo na pomol ter se razširil, da je bilo nemogoče rešiti parnik. V njem ni ostalo nič drugega kakor kup gorečega ogrinja.

Kajalnjega kurjača položili, in sicer J. A. Workingman. Najbrž je žrtve tega požara. Ogenj je zasegel tudi pomol, ki je kompanija zgradila pred njim, ter ga popolnoma uničil. Ladja je veljala \$50,000.

Ladja je bila ena najboljših, ki jih plove v sladi vodi. Na njem ni bilo prostora za 500 potnikov. Vozila je med Chicagom in mestu ob jezerih. Vozilo je prišlo 1. 1913. Vozilo je bilo 29 čevljev dolgo. Njeni stroji so bili na olje.

KI JE GROZIL PRINCU,
PRIJET.

Williamstown, N. Y. — Marcus Geroy je bil aretiran na svojem domu v ponedeljek v tem mestu, ker je obdolžen, da je pisal grožnje prinцу, ki se sedaj nahaja v Zdrženih državah. Geroy je bil zaprt v "Serif" in je prijel Geroya, ki je bil aretiranec priznal, da je pisal pisma.

Geroy pa je zanikal, da bi grozil prinцу s smrtjo; rekel je, da v istem pismu, da mu ni bilo do angleškega kraljeva in da bi rad videl, če bi ga bilo ved na zemlji.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek bo jasno. Južnovzhodni veter. Sone izide ob 6:23, zaide ob 7:31.

Pregled dnevalnih de-
godkov.

Amerika.

La Follette je obvestil delavske voditelje, da se gibanje napredne koalicije širi kot požar po vsi deželi.

Predsednik Coolidge je zagovornik imperijalizma.

Večina La Folletovih podpornikov je med delavci.

Brezposelnost med delavci narasča.

Velik potniški parnik je zgorel v Hollandu, Mich.

Letalci dospeli v Washington.

Inosemstvo.

Tujezemske čete pripravljene za obrambo Šangaja.

Volilna kampanja v Angliji je še v teku.

Nemška vlada je odgodila preklic vojne krivde.

Italija se je izrekla proti obveznemu razsodišču.

Nekrvava vojaška revolucija v Chile.

LaFollettovi volilci
so večinoma delavci.

Obe stari stranki trpita na izgubi pristajav; trgovcev je malo med progresisti.

Washington, D. C. — Pisma, ki jih prejema senator La Follette od volilcev širom dežele kot odmev na svoj radijski govor na Delavski praznik, kažejo, da progresivna koalicija dobiva pristaje največ iz delavskih in farmerskih slojev. Poročilo iz progresivnega kampanjskega stana se glasi, da 30.50 odstotkov piscev je delavcev, 22.11 odstotkov farmerskih, 11.12 odstotkov kmetov in profesoristov, 11 odstotkov trgovskih pomočnikov in potovalnih trgovcev in le majhen odstotek je podjetnikov.

Pisci navajajo, da so prej volili izključno republikanoko ali demokratsko, in sicer je 51.85 odstotkov bivših republikancev ter 48.15 odstotkov bivših demokratov.

Največ pisem je prišlo iz New Yorka, Illinois, Pennsylvanije in Ohia.

Progresivni kampanjski odbor je imenoval 500 govornikov; ki bodo govorili na volilnih shodih. Na listi govornikov so sledeča znana imena: Jane Adams, znana humanitarka iz Chicaga, Norman Hapgood, urednik "International Magazine" v New Yorku, John A. Hopkins, predsednik odbora 48-ih, Oswald Garrison Villard, urednik politične revije "The Nation", Benjamin G. Marsh, predsednik Farmerskega narodnega sveta, dr. A. J. Lapp, direktor Narodnega katoliškega blaginjskega sveta, Edwin A. Markham, pesnik in pisatelj miss Jeanette Rankin, bivša kongresnica iz Montane itd.

OBOŽENI POŠTNI NADZOR-
NIK POD BONDOM.

Chicago, Ill. — Znan poštni nadzornik William F. Fahy, ki se ga prijeli, ker je obdolžen, da je zapletene v dvamilijonsko tatvino na poštne vlaku v Rondoutu, se je poslovil v soboto od svojih tovarišev v ječi, ko je bil pod bandom izpuščen na svobodo. Po uvodnem zaslišanju, na katerem je bil podpisan bond za \$50,000, je zvezni komisar Beitler obvestil obtoženega poštne nadzornika, da bo formalno zaslišan dne 16. septembra.

Turčija zahteva plebiscit v
Morulu.

Carigrad, 9. sept. — Turška vlada je sklenila zahtevati plebiscit v vijaletu Morulu. Fethi bej, predsednik narodne skupščine, ki je na poti v Zenevo, je dejal danes, da svobodni plebiscit je edini pravičen način rešitve morulskega vprašanja. Ljudstvo naj samo odloči, da li hoče spadati v turško republiko ali kraljevstvo Irak. Angleške in meopotamske čete morajo izprazniti Morul tekom plebiscita.

COOLIDGE
PODPIRA IM-
PERIJALIZEM.

Domačini Virginskega otočja, ki so pod ameriškim režimom, ki ga je uvedel Wilson in ki ga nadaljuje Coolidge.

DIKTATOR ZA VIRGINSKO O-
TOČJE IMENOVAN V OBRN-
W. WILLIAMS.

St. Thomas, Virgin Islands, U. S. A. — Združene države so vpostavile tukaj najhujšo obliko avtokratičnega režima. Governor Philip William je kljub ugovarjanju prebivalstva, časopisja in združenih virginskih državljanov imenoval Geo. Washingtona Williamsa, ki je bil svojčas pravni zastopnik ameriške vlade, za sodnika okrožnega sodišča za Virginsko otočje.

V jeseni 1. 1923. je Williams igral vlogo uradnega propagandista mornarične administracije ter pokušal prepričati v zvezanost s to sprejetje predloge, ki je uvedel senator McLean iz Connecticuta in po kateri naj bi bilo med drugim dovoljeno državljanstvo in ustanovitev stalne oblike civilne vlade na otočju.

Williams imajo domačini za neizprosna nasprotnika črncev, ki tvorijo 98 odstotkov prebivalstva in ki se ponašajo s starejšo civilizacijo, kakor je pa ona v Združenih državah.

To, da je Williams imenovan za najvišjega sodnega uradnika na otočju, je hudo razburilo prebivalstvo.

Governor ima civilno, vojaško in sodno oblast. On ima več oblasti kakor katerikoli governor ameriških držav.

Otočjanje zahteva civilno in trajno vlado, ki se naj sklada s ameriški nazor. Zadnje jesen je Williamsova administracija storila vse, kar je bilo v njenih močeh, da bi preprečila in izničila prizadevanja za takšno vlado. Pomagala je kolonialnemu svetu, ki je ostane daneskega režima, v njegovem prizadevanju za ohranitev monarhične vlade, ki ni niti danska, niti ne ameriška. Po dolobah tiste vlade je dovoljeno tujcem glasovati in imeti javne službe.

Takšen je položaj na Virginskih otokih, ki jih je stric Sam kupil, potem pa popolnoma pozabil. Okupacija in avtokratična uprava virginskega ali deviškega otočja se je pričela 1. 1917. pod administracijo demokratskega predsednika Woodrowa Wilsona; to se je nadaljevalo pod Hardingom in se še nadaljuje sedaj pod Coolidge.

Preučevalci moderne ameriške zgodovine pravijo, da nimajo o toki posebno velike vrednosti za Združene države; pridobitev tega otočja je le posledica in sad splošne smeri ameriškega imperijalizma, ki je prinesel ameriško vojaško in finančno nadoblast na Kubo, Haiti, San Domingo in v več latinsko-ameriških dežel.

Zadeva Virginskega otočja je tako važna za ameriškega državljana kakor za nezavarovanega in zatiranega virginskega otočana. Ameriška nasilnost, ki jo uganja jo na otočju republikanske in demokratske administracije, ni nič drugega kakor zopet ena lampirja tistih finančnih wallstreet-skih imperijalistov, ki so pahnili Ameriko v svetovno vojno ter naredili Belo hišo samo za nekakšen prizidek ali pridevek k svojemu poslopiju, kjer izrabljajo ameriške in tuje državljane.

OBČINSKI SVET CHISHOLM-
SKE VASI V DENARNIH
ŠKRIPOH.

Chisholm, Minn. — Občinski svet chisholmske vasi je imel konferenco z zastopniki tamošnjih rudnikov, ker je v hudi denarni stiski. Kakor pričakujejo, bo moral odpušiti celo vrsto uslužbenec in zmanjšati plače ostalim.

Vas ima samo še \$30,000 na razpolago za upravne stroške v ostalih štirih mesecih tega leta.

Brezposelnost
hujša in hujša.

Albany, N. Y. — Fed. Press. — Brezposelnost po tovarnah se je povečala v mesecu avgustu, kakor je razvidno iz poročila, ki ga je izdal industrijski komisar Bernard L. Shientag z državnega delavskega departamenta. Izdelovanje stavbinskega materiala se je hudo omejilo, in na sto in sto opekarjev, delavcev po cementarnah, kamnolomih, mizarstvih in tesarskih delavnicah je prišlo ob delo. Malo več zaposlenosti je v lesni industriji.

Dasi so tovarnarji izjavili, češ, da koristi patersonska stavka newyorškim avilarnam, vseeno zatrjuje komisar, da je bilo kakih 1,000 svilnih delavcev odpuščenih z dela. Osem odstotkov tekstilnih delavcev je bilo odlovljenih. Delovne sile v tovarnah za bombaž so napol tolikšne, kakor so bile lani v poletnih mesecih.

Tovarne za srajce in ovratnike v Troyu so zmanjšale število svojih delavcev v mesecu avgustu. Nikoder drugod ni bila zaposelnost povečana.

V newyorški oblačilni industriji se je le počasi delo odpiralo, in mnogo delavcev je še vedno na neprostovoljnih počitnicah. Krmarji prav težko dobe delo. Lačjedelnica je odpustila 700 mož z dela. Manj delavcev je na delu v bakrenih izdelavnicah in po tovarnah, koder izdelujejo dele avtomobilskih vozil.

Čevljarji okoli Singhamptona, ki so ponajveč zaposleni pri tvrdi Endicott-Johnson in so popolnoma neorganizirani, so tudi izgubili svoje delo v mesecu avgustu. V celoti niso delavske razmere posebno razveseljive. Noben velik političen ogenj ni delavcev toliko ogrel, da bi videli prihajati zarjo ... ali kampanje se čele pričenjajo.

Nemčija je odgo-
dila preklic krivde.

Nemška vlada se je izognila krizi, katero so izvali nacionalisti. Vstop v ligo narodov je tudi odgođen.

Berlin, 9. sept. — Nemška vlada je položila noto s preklicem vojne krivde na polico, na kateri bo počivala šest mesecev ali še dalj. Kancelar Marx je pojasnil večer, da je pošiljatev note odgojena "iz tehničnih in diplomatskih razlogov". Razlogi so znani. Kriza, ki je ogrožala Nemčijo v njenih odnosih z zavezniki, je preplakala nemško vlado, zato je skrila noto.

Na drugi strani si je Marxova vlada nakopala notranjo krizo. Nacionalisti, ki so glasovali za Dawesove zakone s pogojem, da vlada takoj izjavi, da Nemčija ni zakrivila vojne, se zdaj penijo jeze in zahtevajo aktienje parlamenta.

Prošnja Nemčije za vstop v ligo narodov je bila tudi odgojena za šest mesecev ali dalj časa. Socialisti so najbolj agitali za vstop. Vlada je odločila prošnjo, da pomiri nacionaliste vsaj v enem oziru.

ILLINOJSKO DELAVSTVO NA-
ZDRAVLJALO LA FOLLETTA.

Peoria, Ill. — Ko se je v ponedeljek pričela dvaintrideseta letna konvencija illinojske delavske federacije, je bilo razvidno, da bodo delegatje skoro soglasno odobrili progresivno volilno listo.

To se je videlo, ko je popoldne okrožni sodnik Charles Searle iz Rock Islanda pozval skupščino, naj nerazdelno podpira delavstvo senatorja La Follettea in Wheelersja. Njegov govor je bil burno pohvaljen in odobranje.

Angleško-egiptovska konfe-
renca.

London, 9. sept. — Zaglul paša, egiptovski premijer, se je odzval vabilu premijerja MacDonalda, da naj pride v London na razgovor glede situacije v Egiptu. Zaglul pride v London še te dni.

TUJEZEMSKÉ ČE-
TE ZA OBRAM-
BO ŠANGAJA.

Čez tisoč pomorščakov štirih sil na suhem pripravljenih na akcijo. Dr. Sunjatsen se je pridružil civilni vojni.

1000 UBITIH IN 3000 RANJE-
NIH V DOSEDANJH BOJH.

Peking, 9. sept. — Poalaniki Amerike, Anglije, Francije, Italije in Japonske so danes naslovili na kitajski zunanji urad novo noto, zahtevajoč, da se vpostavi nevtralna zona v okolici reke Hvang-Pu, kjer stoji Šangaj.

London, 9. sept. — Dr. Sunjatsen, predsednik južnokitajske republike, prodira s svojo armado proti severu, kakor javljajo iz Šangaja. Južnokitajske čete bodo pomagale Lu-Jung-Hsiangu.

Šangaj, 9. sept. — Mestni svet je danes razglasil izjemno stanje v Šangaju in pozval ljudstvo, naj ohrani red in mir za varnost tujezemskih kolonij.

Srdito bojevanje je trajalo vso prejšnjo noč in danes zjutraj v okolici Liuha, toda brez posebnega uspeha; obe stranki držita svoje postojanke.

Danes zjutraj se je izkrcalo 1100 tujezemskih pomorščakov, ki so zasedli obrambne postojanke na mejah mednarodne kolonije. Izkrcalo se je 250 Američanov, 360 Angležev, 400 Japancev in 100 Italijanov. Istočasno se je pričela mobilizacija prostovoljcev.

Uradni krogi v mednarodni koloniji sicer ne pričakujejo takojšnje krize, toda pripravljani bodo biti za vsak slučaj. Obe kitajski armadi sta bili obveščeni, da njihove oborožene čete ne smejo prekorajiti meje tujezemske kolonije. V šangajskem pristanišču je sidrskih 22 tujezemskih bojnih ladij.

General Vu Pej-Fu, vrhovni poveljnik oboroženih sil centralne vlade v Pekingju, se je pridružil vojni na šangajski fronti. Njegove čete, ki imajo pomagati generalu Či-Sijeh-Juanu, so že dospеле na fronto. Istočasno poročajo, da čete generala Čang-The-Linga, diktatorja Mandčurije, pridirajo proti Pekingju. Čang-Tao-Ling je zaveznik generala Lu. Intervencija dr. Sunjatsena, predsednika južnokitajske republike, se pričakuje vsak čas. Znano je, da ima dr. Sunjatsen veliko armado v Kantonu in že več mesecev je v oboroženem konfliktu z vlado v Pekingju. Velevlasti še nimajo nobenega načrta za preprečitev splošne civilne vojne. Japonci pravijo, da bodo nevtralni, dokler se Kitajci sami med sabo koljejo, kakor hitro pa poseže vmes katere tuja sila, bodo Japonci takoj intervenirali.

V dosedanjih bojih pred Šangajem je bilo okrog 1000 mož ubitih in 3000 ranjenih.

ROKOBOROČ BO DEFOR-
TIRAN.

New York, N. Y. — Luis Firpo, argentinski rokoborec, je bil aretiran te dni na odredbo naseljenjskih oblasti in izpuščen proti porokstvu \$1000. Firpo je obtožen, da je pripeljal seboj žensko v nemoralne vrhve. Oblasti so mu dovolile, da lahko izvrši svoj pretepaški angažma z zamorecem Williamsom, naskar mora oditi iz Amerike.

LETALCI DOSPILI V WASH-
INGTON.

Washington, D. C. — Letalci, ki dokončavajo polet okoli sveta, so v torek o polnoce dospeli na tukajšnje letališče Bolling Field. Bili so sprejeti z velikimi vojaškimi častmi.

OMNIBUS ZGOREL NA POTI.

Duluth, Minn. — Potniški omnibus, ki je vozil med Virginijo in Duluthom, se je vžgal ter popolnoma zgorel, kakor je sporočil njegov lastnik M. J. Atalie poljeji. Goreti je prišlo vozilo dvanaest milj proč od mesta na Millerjevi cesti. Omnibus je bil na poti v Virginijo ter ni imel nobenega potnika.

Liga narodov je
naletela na oviro.

Italija je proti obveznemu razsodišču; nacionalisti vseh dežel ropočajo proti MacDonaldovemu programu.

Zeneva, 9. sept. — MacDonaldov razorožitveni program, katerega je osvojil zbor lige narodov, je že naletel na odpor. Italija je prva naznanila, da je proti obveznemu razsodišču. Delegat Schanzer, bivši italijanski zunanji minister, je večeraj dejal, da ni treba garancijskih paktov, varstvenih pogodb niti obveznega razsodišča, kajti ustava lige že ima "vse potrebno kar jamči proti napadom."

Schanzer je kritiziral alijski pakt male entente, ki določa, da Čehoslovakija in Rumunija pomagata Jugoslaviji v slučaju vojne. Jadranski problem še vedno stoji. Schanzer je tudi rekel, da Italija se ne bo podvrgla "nadvladi" lige narodov, češ, da ji "narodno suverenstvo" ne dopušča tega.

Vse kaže, da bo imel MacDonaldov program težko stališče v parlamentih posameznih držav, v katerih je nacionalizem še precej močan.

MacDonaldova vlada
pade še ta mesec.

Vse stranko v Angliji se pripravljajo na nove volitve. Sporazum s Rusijo je dal liberalcem povod za napad.

London, 9. sept. — MacDonaldova delavska vlada najbrž pade še ta mesec, ko se parlament vrne s počitnic. Konservativci in liberalci že delajo načrte za nov volilni boj in delavska stranka, ki dobro zasleduje manevre obeh kapitalističnih strank, se tudi pripravlja.

Liberalci, ki so podpirali laborige, se radi tega, ker niso marali konservativcev v sedlu, oziroma ker niso hoteli nakopati nase jezo ljudstva radi prežgodnjih volitev, so zdaj našli povode za strmoglavljenje MacDonalda. Sporazum s Rusijo jim je glavni povod. Liberalni listi ne prestopajo bobnajo, da je MacDonald prodal interese Anglije boljševikom. Konservativci so "velikodušno" prepustili rusko vprašanje liberalcem, sami pa se bodo lotili raznih notranjih vprašanj, irskega mejnega spora in nezadovoljivega sporazuma s Francijo.

Laboriti skušajo prehiteti nasprotnike. Organizirali so govorniško turo po vsej deželi. Govorniki pojasnjujejo ljudstvu ugodnosti, ki sledijo sporazumu s Rusijo in v drugim zaključkom delavske vlade. Volilna kampanja je takorekoč že v teku.

OKOSTJE TRI MILIJONE LET
STAREGA NOSOROGA
NAJDENO.

Chicago, Ill. — 3,000,000 let staro okostje velikanskega nosoroga je našel v Van Tasselu, Wyo., dr. Paul Miller, ki je kurator Walkerjevega muzeja na čikaški univerzi.

Kurator Miller se je pred kratkim vrnil z dvamesečnega iskanja po zapadni državi.

Kosti, vrstle v skalo, bodo prepeljali v Chicgo, kjer jih bo dr. Miller vzel iz kamna ter jih potem sestavil. Lobanja je dva čevlja dolga in bo morda razodela novo vrsto nosorogov.

Pet velikih zabojev kosti je nabral in izkopal dr. Miller na svoji ekspediciji.

Maračoni pade Špance v morje.

Pariz, 9. sept. — Po najnovejših vesteh so španske čete v zapadnem Maroku na divjem begu proti morju. Rebelni Muri so pretrgali železniško in brezjavno zvezo med Ceuto in Tetuanom in med Tetuanom ter Tangiersom. — Kakor tukaj poročajo, je v murski armadi, katere vodi Abdel-Krim, okrog 400 nemških častnikov, katerim se morajo vstati največ zahvaliti za svoje uspehe. Ti častniki so bili prej v španski tujezemski legiji, a ker so španci pregrdo ravnali z njimi, je cel nemški kontingent desertiral k rebelom.

Delavske novice.

(Federated Press.)

Konvencija Illinoiske federacije.

Peoria, Ill. — John H. Walker, predsednik Illinoiske delavske federacije, se je v svojem poročilu delegatom 42. letne konvencije izrazil zelo ugodno o industrijski formi unije.

Odbor za strokovne bolezni, kateremu načeljuje Guy Young, član rudarske unije, je priporočil v svojem poročilu, da naj federacija posveti bodajo več pažnje zdravju organiziranih delavcev. "Boju za obstoj organizacij in povnanje medz mora logično slediti boj za sanitarne razmere v delavnicah, tovarnah in rudnikih kot največja potreba sedanjega časa," se glasi poročilo. Odbor pravi, da je delo v modernih industrijah veliko nevarnejše za zdravje in življenje delavca kakor je bilo pred petnajsetimi leti.

Konvencija nedvomno indovsira La Follette-Wheelerjev tiket in zajame gnutno in moralno pomoč kampanji progresivne koalicije.

Kanadske vesti.

Quebec. — Tukajšnji mestni svet je sklenil dati pokojnino delavcem, ki so služili mestu. Pokojnina se razlikuje po dolgotrajnosti službe. Tisti, ki so bili v mestni službi od pet do deset let, dobe \$5 tedenske penzije; petnajst let službe prinese \$7, dvajset let \$8 in čez 20 let \$9. Če bi kateri delavec služil tisoč let, bi mogel imeti dobro pokojnino!

Toronto. — Cestnoželezniškim nameščencem v Torontu je bila mezda utrgana za 15 odstotkov.

Toronto. — Odsilavljanje poštnih uslužbencev, ki so se vdeležili stavke meseca julija, se nadaljuje. V Torontu je bilo zapeto osovijenih 30 delavcev.

Gozdni delavci prevarjeni.

San Francisco. — Državni delavski komisar preiskuje pritožbe gozdnih delavcev v Mendocinu, ki so bili osleparjeni za mezde. Pritožilo se je več ko 300 delavcev, ki so dokazali, da so jih delodajalci ogoljufali za \$32,328 na mezdah.

Stavke v Mehiki.

Mexico City. — Delavci pri Internacional Ore & Smelting Co. v Saltilu, država Coahuila, so zahtevali. Zahtevajo povišanje mezde.

Evropska konferenca o osemurnem delavniku.

Bern, Švica. — Delavski ministri Velike Britanije, Francije, Belgije in Nemčije so prišli sem na konferenco, katero je sklical Albert Thomas, generalni ravnatelj mednarodnega delavskega biroja lige narodov glede washingtonske pogodbe o osemurnem delavniku.

Razne vesti.

RAJŠI JE ZAPRT, KAKOR PA BI PLAČAL \$5 NA TEDEN.

Minneapolis, Minn. — Plačanje svoji ženi Mariji Nelson Katkey \$5 preživitja na teden, ali pa pojditve v ječo! — je rekel sodnik Frank Nye Juriju Kratskeyju pred 37 dnevi.

Jurij se je oddelil za ječo. Bil je v okrajini ječi oddelje. In kakor izgledajo stvari, bo tudi ostal tamka, dokler ne začne teči voda navzgor.

Kakor je povedala ga. Kratskey, lastuje njen mož blizu Lake Arrowa, kmetijo, vredno \$20,000, potem hiao in tri akre sveta v Delanu in pa moderno dvonadstropno hišo na pol akra velikem stavbišču v Minneapolisu.

"In kaj na jeterim sedaj?" je vprašala ga. Kratskey. "Sodnik ga ne more prisiliti, da bi mi plačal po \$5 na teden, čeprav ima vse to premoženje."

Ta stvar se je pričela razvijati, ko je ga. Maria Nelson, ovdovljena, zapustila svoj dom v Minneapolisu kljub močnemu ugovarjanju svojih prijateljev in prijateljic ter se odpravila v Lake Arrow, da se poroči s bogatim kmetom in vdovecem Jurijem Kratskeyim.

"Rekel mi je, da bova živila v Minneapolisu ob obrestih njegovega denarja," je dejala žena. "Ali sva pa tudi zares žla tjakaj?"

Nak. Jaz sem molila devet krav zjutraj in zvečer pet let nepretrgoma. Delala sem zanj jaz in pet hlapcev. Redila sem kokoši, prodajala jajca, krnila živino ter dostikrat tudi sušila seno. Kadar so delavske agenture poslane kmetke delavce, sem jih morala

plačati z denarjem, ki sem ga dobila za najemnine od svojega doma v Minneapolisu.

"Pred enim letom sva se preselila v Minneapolis. Tu me je pregovoril, da sem svoj dom prepisala nanj. Sedaj je vzel na moje hišo \$1,500 posojila. Prihodnji mesec bo posojilo prodano. Jaz ne bom potem imela več svoje strehe! Kaj mi je storiti?"

Ko je nekdo obiskal Jurija v njegovem sedanjem stanovanju, v okrajini ječi, je dejal, da ne mli plačati svoji ženi \$5 preživitja na teden.

"Ni vredna," je izjavil Jurij. "Tu hočem ostati do svoje smrti."

NAJSTAREJŠI ČIKASKI MEŠKAN UMEL.

Chicago, Ill. — Najstarejši čikaski mešan rabij Solomon Miles, ki je bil dolgo vrsto let v resnici Solomon mnogim svojim rojakom, je umrl na svojem domu v starosti 107 let.

Rabij zapušta svojo ženo, pet sinov, tri hčere dvaindvajset vnukov in pet otrok svojih vnukov.

Mož je bil jako skromen glede svoje starosti. Nikoli se ni pobačal, češ, da je najstarejši Čikan. In čele pred dvema letoma je prišlo to dejstvo na dan.

Tedaj je proslil častnikarske poročevalce, naj ne objavijo njegove starosti v svojih listih. Imel je več vzrokov za to svojo skromno željo.

"Predvsem misli moja žena Tilka, da sem še mlad, da sem starih kakih 90 let," je rekel. "Nadalje pa se človek ne more ponahati s tem, za kar ni odgovoren."

REPUBLICANEC PORAZIL DEMOKRATA.

Portland, Me. — Republikanec Ralph O. Brewster je porazil demokrata Williama R. Pattangalla v tekmi za governorja na volitvah v pondeljek z večino 33,375 glasov, kolikor je bilo znanega do tlej, ko je bilo to pisano. Izid je bil znan iz 593 volilnih okrajev. Vseh je v državi Maine 633.

Ti okraji so dali Brewsterju 136,648, a Pattangallu 103,273 glasov. To pomeni večino 35,000 glasov.

Za zveznega senatorja so dali ti okraji:

Za republikanca Fernalda 125,360, a za demokrata Redmana pa 83,258 glasov.

Okraji, iz katerih se ni znan izid, vključujejo mesti Portland in Eastport.

Brewsterja so podpirali člani kukliuksovske organizacije. Pattangall je hud nasprotnik zakrnikanske organizacije.

Po zgodnjih izidih so bili vsi republikanski kandidati za kongres z glasovi pred svojimi demokratskimi tekmeči.

Ogrska grofica se je ustrelila.

Ženeva, 9. sept. — Grofica Gabrielle Szechenyi, sorodnica ogrskega grofa Szechenyija, ki ima hčer ameriškega milijonarja Vanderbilta za ženo, je večeraj umrla v bazilski bolnišnici za tremi ranami v prsih, katere si je sama povzročila s samokresom. Samor je sledil prepiru grofica z nadvojvodo Evgenom Habsburškim, ki je bil poveljnik avstrijske armade ob Plavi. Evgen živi v Švici, odkar je stara Avstrija razpadla. Pred kratkim se je zaročil z neko bogato švicarsko vdovo v Bazlu, dani je star 60 let. Ko je grofica to izvedela, je šla k njemu in ga prosila, naj poroči njo. Nadvojvoda ni hotel o tem nič aličati, nakar je grofica vzela revolver in se ustrelila trikrat v prsi. — Tako se vrste drama za dramo med propadlimi Habsburžani.

Poljaki silijo v Ameriko s ponarejenimi potnimi listi.

Paris, 9. sept. — V Antverpu je bilo večeraj aretiranih 30 Poljakov, ki so skušali oditi v Ameriko s ponarejenimi potnimi listi. Tako poroča tukajšnji ameriški konzul Donald Bigelow, ki je organiziral gonjo proti ponarejanju ameriških vizumov po vsi zapadni Evropi. Pred kratkim je bilo prijetih 55 izseljencev v Marselju, ki so tudi imeli ponarejene potnice. Potni listi aretiranih Poljakov so bili fabricirani v Varšavi.

Sovjeti udnili vstajo na Kavkazu.

Moskva, 9. sept. — Uradno poročilo se glasi, da so rdeče čete strile menjiviško revolto v Georgiji. Voditelji vstaje so bili eksekutirani.

"BOLJŠA DETETA".

New York, N. Y. — "Ali ni kupčija slaba!" vzklikne neka ženska stopivši v pisarno ter mi ponudi pamflet "Better Babies". "To se tudi mene tiče," je še pristavila ter vzela dajm. "Vseposvojed je nekam mrtvo, in jaz ne morem narediti dosti."

"Ali se morete preživljati s tem, kar si prislužite na ta način?"

"Da, ali večih ne morem ostati pri tem poslu več kakor pol ure na dan. Imam sobo zelo ceno in malo jem. Ne vem, kdo izdaja 'Better Babies'. Vendar pa je to najstarejša reč, kar jih je na trgu."

'Better Babies' — bolehnaspeševalka hodi od hiše do hiše, in vsakih par dni akoč kak človek s brooklynškega mostu v vodo, in potapljalci grede sa njegovim truplom — to da precej misliti.

VOBRAJENJI IKID POIKOV NEGA GLASOVANJA.

Chicago, Ill. — Hearstovo časopisje je večeraj zopet kakor vsak dan nabiralo glasove za vse tri predsedniške-kandidate, in izid v celoti je bil takšen: La Follette 30,555, Coolidge 29,100 in Davis 13,962 glasov.

PROGRESIVNA IDEJA SE NA GLO ŠIRI PO AMERIKI.

(Nadaljevanje s prve strani.)

rašča in se šudovito hitro širi širom dežele," je nadaljeval senator La Follette.

"Z mnogimi izmed vas sem delal dolgo vrsto let in upam, da bom še kakih deset ali dvajset let. Ne bi rad videl, da bi kdo moje ime postavil v avsoz s priložnostnimi politikarji. Niti bi mi ne bilo ljubo, če bi se vam zdelo, da pretiravam. Ali reči pa moram, da je naša stvar v kar najboljšem zamahu. Kakor stoji stvari danes, imamo enako priliko za zmago."

Senator La Follette je navedel v podkrepitev svojega prerokovanja celo vrsto poročil, ki jih je dobil od strani trgovcev, kmetov in ljudi iz vseh življenjskih slojev širom dežele.

Predsednik železničarske bratovščine kurščev in strojnikov D. B. Robertson je pokleno okreal republikansko in demokratsko stranko pa njune predsedniške in podpredsedniške kandidate. Posebno pa je vzel na muho Dawesa, ki je kot kandidat na republikanski volilni listi vsakemu ameriškem delavcu v veliko užaljevanje. Zato ne sme nobena stara stranka misliti, da bo pridobila delavstvo na svojo stran.

"Ker izkoriščata republikanska in demokratska kandidata izražanje posameznih oseb in ga predložeta ljudstvu za izjave skupinskih voditeljev, moram opozoriti ameriško javnost na razloge, zakaj ne more delavstvo odobriti niti predsednika Coolidgea, niti ne Janeza W. Davisa," je rekel.

"Pregled njenih dejanj in platform v primeri a dejanj in platform senatorja La Follette bi uveril vsakega mislečega človeka, da zasluži edino La Follette delavske glasove, ki jih bo tudi dobil: Noben človek v ameriškem javnem življenju ni storil toliko za izboljšanje delavskih razmer kakor ravno progresivni kandidat.

SEVERA'S BALZOL. Splošna tonika za moško i žensko. Pomaga naravi a tem da se lodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovanjem in prebava bo zopet postala redna. Cena 50 in 100 centov. Vprašajte svojega lekarnarja.

"Ker ni mogel predsednik Coolidge dobiti podpore pri nobeni skupini, čeprav se je z vsemi štirimi pahal za tem, je sklical zasebno konferenco s skupino ljudi, ki ne predstavljajo ničesar. Bili so plačani, da so predstavljali poslušalstvo. Načeljeval je najetemu poslušalstvu T. V. O'Connor, ki je bil svojčas predsednik unijskega delavcev, a je sedaj predsednik nastavljenec kot načelnik plovbenega sveta.

"Če pa je treba še več dokazov za to, kako malo morejo delavci pričakovati od republikanske stranke, je že dovolj to, da je na republikanski volilni listi Charles G. Dawes, o katerem ve že vsakdo, da je vnet zagovornik odprte delavnice in delaven sovravnika organiziranega delavstva v tej deželi.

"Davisova dela ne kažejo nobenega važnega prizadevanja delavstvu v prid. Kljub vsem zatrdilom, češ, da je nekoč zagovarjal neke delavce, ne moremo naj-

ZVEZA SLOVENSKEH ORGANIZACIJ V CHICAGU.

Centralni odbor sbruje vsaki drugi četrtak v mesecu v Narodni dvorani, So. Racine Ave. in W. 18th St. Začetek se ob 8. uri zvečer. Zastopniki voljenih društev se prosijo, da se jih redno udeležujejo.

Dravljanske šole namerava zveza obnoviti koncem septembra ali začetkom oktobra meseca. Kdor se želi pripravljati za izposlovanje dravljanskega papirja, naj se pravočasno zgleda.

Vsa sveste se tikajoče zadeve naj se naslovi na spodaj navedeni naslov.

Priredbe slovenskih organizacij v Chicagu. Narodni Vitezi, Slov. 39, SNPJ. — Vinska trgatev dne 11. oktobra v Narodni dvorani, So. Racine Ave. in W. 18th St.

Zveza slovenskih organizacij. — Vinska trgatev dne 26. oktobra v Narodni dvorani.

Slov. klub št. 70, JSKJ. — Vinska trgatev dne 8. novembra v Narodni dvorani.

Soc. klub št. 1, JSZ. — Dramska predstava dne 9. novembra v dyorani CSPS, na 18th cesti.

Pavski zbor "Sava". — Koncert v nedeljo dne 23. novembra v Pilsen Sokol dvorani na Ashland Ave. in 18th cesti.

Slov. del. Sokol. — Javni nastop, 29. novembra v Narodni dvorani. Pavski zbor "Lira". — Koncert 7. decembra v Pilsen Sokol dvorani.

Soc. klub št. 1, JSZ. — Silvestrova zabava dne 31. decembra.

Soc. klub št. 1, JSZ. — Dramska predstava dne 4. januarja 1925 v dvorani CSPS.

Društvo Slov. 47, SSPZ. — Veselica dne 10. januarja v Nar. dvorani. Društvo "Danica". — Plesna veselica dne 25. januarja v Nar. dvorani.

Soc. klub št. 1, JSZ. — Dramska predstava dne 1. marca v dvorani CSPS.

Soc. klub št. 1, JSZ. — Dramska predstava dne 10. aprila v dvorani CSPS.

Ako priredbe vašega društva se ni v gornjem seznamu, blagovolite obvestiti zveznega tajnika, da bo uvrščeno v prihodnjem. Ako katero društvo opazi kakšno pomoto ali pomanjkljivost, naj naznanj tajniku, da se prihodnji popravi.

Blas Novak, tajnik, 2659 S. Springfield Ave.

SVETOVNE SLAVNE EVROPEJSKE IN AMERIKANSKE AVTOMATIČNE PIŠTOLE IN REVOLVERJI PO NAJNIZJH UVOZNIŠKIH CENAH! POZORI! Opozorjamo vas na izredno ponudbo in importiranec avtoma... KUPITE SEDAJ, preden grede cena višja.

MAUSERJEVE REPEPIRKE-KOMBINIRANE PUKNE IN PIŠTOLE. Oficirski modeli 3 1/2 palcev dolga cev: 10 streliv.

DALJAVNA 1,000 JARDOV. Vojaška, stražniška in lovsko orožje. Pukniško kopito uporabljiva kot tul (holster).

101—Nemška oficirskega modela, 9 mm kalibra (.354) (rabi nevadno 9 mm Lager avtوماتično izstrelno puščico). 3 1/2 palca cev, 160 jrdov vodljiv nastavek za daljavo, kompletan s lesenim tulčnim kopitom, itd.

Te orožje je zelo priljubljeno med strelci in se rabi na različne potrebe. Uporabljajo se jo kot vojaško orožje (v Nemčiji, Rusiji, Italiji, Turčiji, Finknem, Kitaju, itd.) kot izvrstno stražniško orožje (nemška stražniška puška), za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v splošnim vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, gibljive mehi, njezinega strela, da ta pištola nese najdalj in ravnilo največjo pištolino med izmed vseh pištoli na svetu, ker nese najdalj do 2,000 jrdov.

Kompletne pištolo s navojem itd. \$29.95

100 — 9 mm patrona 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST. 5 palcev cev in mornarsko kopito. Dobar kapaški revolver.

108 — Ta revolver, ki ima 5 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtوماتični revolver za izmetavanje patron v 22. dravah. Narejen in najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Osvetlje je la najfinjšega jekla, cev je najboljšega jekla, kova in izvorni rina. Petelin in val del so narejeni in najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest drug za drugim. Opremljen je z varnostnim mehanizmom, preprečenjem a dvo 22 kalibra 1917. Patrone uspešno avtوماتično, ko se revolver odpre, jamčimo vam, da bo posameznik enak kot kako ta stika in pove upa. Ako želite imeti posameznik priključen revolver se vedno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na ta revolver. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

103 — Varna pri uporabi. Strelce lahko opazi a tipenjem, kadar opazi ali v tem, ako je petelin napet, ali ne — kadar je napet, se vidno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na to pištolo. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

104 — To je najmanjši izdelan revolver, lahko se rabi za lov, za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v splošnim vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, gibljive mehi, njezinega strela, da ta pištola nese najdalj in ravnilo največjo pištolino med izmed vseh pištoli na svetu, ker nese najdalj do 2,000 jrdov.

Kompletne pištolo s navojem itd. \$29.95

100 — 9 mm patrona 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST. 5 palcev cev in mornarsko kopito. Dobar kapaški revolver.

108 — Ta revolver, ki ima 5 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtوماتični revolver za izmetavanje patron v 22. dravah. Narejen in najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Osvetlje je la najfinjšega jekla, cev je najboljšega jekla, kova in izvorni rina. Petelin in val del so narejeni in najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest drug za drugim. Opremljen je z varnostnim mehanizmom, preprečenjem a dvo 22 kalibra 1917. Patrone uspešno avtوماتično, ko se revolver odpre, jamčimo vam, da bo posameznik enak kot kako ta stika in pove upa. Ako želite imeti posameznik priključen revolver se vedno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na ta revolver. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

104 — To je najmanjši izdelan revolver, lahko se rabi za lov, za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v splošnim vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, gibljive mehi, njezinega strela, da ta pištola nese najdalj in ravnilo največjo pištolino med izmed vseh pištoli na svetu, ker nese najdalj do 2,000 jrdov.

Kompletne pištolo s navojem itd. \$29.95

100 — 9 mm patrona 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST. 5 palcev cev in mornarsko kopito. Dobar kapaški revolver.

108 — Ta revolver, ki ima 5 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtوماتični revolver za izmetavanje patron v 22. dravah. Narejen in najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Osvetlje je la najfinjšega jekla, cev je najboljšega jekla, kova in izvorni rina. Petelin in val del so narejeni in najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest drug za drugim. Opremljen je z varnostnim mehanizmom, preprečenjem a dvo 22 kalibra 1917. Patrone uspešno avtوماتično, ko se revolver odpre, jamčimo vam, da bo posameznik enak kot kako ta stika in pove upa. Ako želite imeti posameznik priključen revolver se vedno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na ta revolver. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

104 — To je najmanjši izdelan revolver, lahko se rabi za lov, za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v splošnim vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, gibljive mehi, njezinega strela, da ta pištola nese najdalj in ravnilo največjo pištolino med izmed vseh pištoli na svetu, ker nese najdalj do 2,000 jrdov.

Kompletne pištolo s navojem itd. \$29.95

100 — 9 mm patrona 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST. 5 palcev cev in mornarsko kopito. Dobar kapaški revolver.

108 — Ta revolver, ki ima 5 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtوماتični revolver za izmetavanje patron v 22. dravah. Narejen in najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Osvetlje je la najfinjšega jekla, cev je najboljšega jekla, kova in izvorni rina. Petelin in val del so narejeni in najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest drug za drugim. Opremljen je z varnostnim mehanizmom, preprečenjem a dvo 22 kalibra 1917. Patrone uspešno avtوماتično, ko se revolver odpre, jamčimo vam, da bo posameznik enak kot kako ta stika in pove upa. Ako želite imeti posameznik priključen revolver se vedno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na ta revolver. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

104 — To je najmanjši izdelan revolver, lahko se rabi za lov, za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v splošnim vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, gibljive mehi, njezinega strela, da ta pištola nese najdalj in ravnilo največjo pištolino med izmed vseh pištoli na svetu, ker nese najdalj do 2,000 jrdov.

Kompletne pištolo s navojem itd. \$29.95

100 — 9 mm patrona 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST. 5 palcev cev in mornarsko kopito. Dobar kapaški revolver.

108 — Ta revolver, ki ima 5 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtوماتični revolver za izmetavanje patron v 22. dravah. Narejen in najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Osvetlje je la najfinjšega jekla, cev je najboljšega jekla, kova in izvorni rina. Petelin in val del so narejeni in najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest drug za drugim. Opremljen je z varnostnim mehanizmom, preprečenjem a dvo 22 kalibra 1917. Patrone uspešno avtوماتično, ko se revolver odpre, jamčimo vam, da bo posameznik enak kot kako ta stika in pove upa. Ako želite imeti posameznik priključen revolver se vedno odpre, tedaj nam pošljite vašo poročilo na ta revolver. Pošljite, ako ga hočete imeti jekleno plavo barvo ali sončnjeno. Za ta revolver se rabijo navadno 22 Rim Fire 22 in 25 kalibra 5. 6 W Center Fire Patrone.

22 kaliborni revolver \$13.25

22 kaliborni revolver 14.50

22 kaliborni revolver 16.25

22 kaliborni revolver 16.25

100 patron na 22 kaliber .55

100 patron na 22 kaliber 2.50

100 patron na 22 kaliber 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA—REPEPIRKA.

104 — To je najmanjši izdelan revolver, lahko se rabi za lov, za streljanje tarče in za lov. Posebno se opazuje na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, nasejalno in varno. Pištola s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga v ročniku vred le 14 palcev. Zelo priročno je, da se nosi a sedaj pa lov, ker se lahko vstane a lov povrhnika. Ljubitelji športa se zelo radi jemljejo a sedaj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkova, divjega prašiča, na muso, itd. V vojni je igrala Mauserjeva veliko vlogo enako kot Lagerjeva avtوماتična pištola, ki so jo rabili strelci v Nemčiji in drugod v

SLIKE IZ NASELBIN.

Minnesota. — Dne 2. septembra t. l. je bil v rudniku Glenn, v katerem kopljejo železno rudo, učenec 55 let stari rojak Frank Spohr, podomače Pavliček. Ponesrečen rojak je doma iz Loča na Notranjem v Sloveniji. V stari domovini zapuša soprogo in štiri otroke. Vsega skupaj je bil v Ameriki 25 let. V tem času je parkiral običajni stari kraj. V Ameriki ima dva brata. Eden se nahaja nekje v Clevelandu, drugi pa pri ameriških vojakih. Pogreb se je vršil dne 3. septembra ob veliki udeležbi znanstven in ožjih prijateljev. Obitelj udeležba je pokazala, da je bil tudi v obliki priljubljen. Pri družini ni bil nobenem.

Na dan njegovega pogreba je bila 18 letna hčerka rojaka Mat Vesela poročena do smrti na Chisholmu.

Delavske razmere v železnicah okoli so precej slabe. Na Chisholmu delajo se vsaki dan, a nihče ne more povedati, koliko dela bodo še delali. — Math Pogorelec.

Chast Haven, Pa. — Novic iz naše naselbine je toliko, da bomo našim kmalu dobili stalnega poročevalca. Blagajna je prazna in nemogoče se razume, da ne moremo najeti posebnega pisarja. Vmesni bogovi so nam tako naklonjeni, da imamo še zdaj jensko vreme. Delavske razmere so pod ničlo, kajti delamo samo po en ali dva dni v tednu.

Pridničev, ki se klatijo po rudarskih naselbinah, tudi ne manjka. Tako so zamorec napadli rojaka John Tekaveca, doma nekje v Cerklju, ko se je pripravil spati. To se je zgodilo v rudniku Stam, West Virginia. Lopovi so ga ustrelili v trebuh, tako da je umrl po dveh urah v velikih mukah. Enega lopova so že prijeli.

O pogrebu mi ni znano, kakšen je bil, ker rojak ni pripadal k nobenemu društvu. Vse svoje življenje je bil stavkokaz. Kakor je živ, tako je tudi dokončal svoje življenje. V varstvu pušk je delal in puška ga je ubila. Njegov naslov v starem kraju je: Amaka pošta Begunja nad Cerkljo, Jugoslavija.

Dne 29. avgusta smo imeli piknik. Udeležbe ni bilo velike, in kar član ima prispevati \$1.50 v društvu blagajno. Nekateri člani so se druge nagovarjali, da se ni treba udeležiti piknika. Ni bilo dosti, da sami niso prišli, ampak skušali so se druge odvrti od piknika. O stvari se bo razpravljalo na društveni seji dne 14. septembra.

Delovne razmere so bolj slabe. Posredni vsem naprednim rojakom. — Tony Lager, tajnik, D. 494.

Kenosha, Wis. — Prijateljem in znancem naznanjam s tužnim srcem žalostno vest, da je za vedno zaspal moj ljubljani soprogo Jozef Kastelič.

Rojen je bil dne 17. julija 1874 v Dragopolju, Ilirski Bistrica, Notranjsko. Dne 10. decembra 1923 ga je povozil avtomobil in od tega časa je vedno bolj hiral, ker je pri nesreči zadobil hude poškodbe. Umrl je 6. avgusta in pokopani smo ga na svobodnem mestnem pokopališču, ki je enakovredno za vse.

Zahvalim se bratu John Maderjanu, ki se je zares dosti potrudil in preiskrbel, da je bilo vse v redu. Hvala tajniku Pavel Jurca za njegov trud in delo. Hvala tudi glavnemu odboru S. N. P. J., ker je hitro izplačal posmrtnino. Hvala hvala vsem bratom, ki so bili pri mojem pokojnem soprogu kot triznačnik straža. Hvala za krasne vence in šopke cvetlic, posebno pa za dravstvo "Ilirija" za krasne vence, družini Maderjan, družini Zlatkovec, družini Žervec, družini Balak, družini Pezdin in družini Sanku. Zahvalim se vsem, ki so dali brezplačno avtomobile in so se udeležili pogreba.

Moj soprogo je bil ustanovitelj društva "Ilirija", štev. 38 S. N. P. J., katerega zvesti član je bil do zadnjega diha. V Ameriki zapuša žalostno soprogo, v starem kraju pa enega brata.

Napredni in dragi soprogo pozdravim v ameriški grudi. Tebi mi pridemo za teboj. — Marija Kastelič.

Collinswood, Ohio. — Dne 24. avgusta je poteklo pet let, odkar je naša naselbina postavila lastno narodno svetilišče, to je Slovenščino. Največja zasluga je bila družini Noče, katero je prišel iz akcije, da je beseda postala

meso — danes ponočna stavba, kjer se lahko zbira slovenska narodnost pod svoje streho. Dokler ni bilo doma, zatekalo so se naša društva v cerkveno dvorano, ki se je nahajala pod cerkvijo, ali takozvani cerkveni kevdar. Toda ultimatum od tedanjega gospoda Hribarja, da se morajo vsa društva pobrati iz cerkve, ker "svetilišče boji" ni za navadne pomenke članov raznih društev ter enake zadeve so primorale naselbino, da so prvaki sklenili postaviti si lastno ognjišče, odkoder jim ne bo nihče imel pravice odpovedovati društvenih zahtev. Požrtvovalnost od strani naroda je bila velika, delnice so prodajali prav pridno, ni ga rojaka v takozvanem "brick-yardu", da ne bi posedal delnice za Slovenski dom.

Reči moramo odkritosrčno besedo. Prvotno se duhovščina ni vika, da v naše narodno svetilišče, toda danes je nekaj drugega; "dušni varuhi" hočejo tudi pri narodni stavbi imeti svoje prste. Tako je morala naša narodna stavba jadrati še čez precej razburkan valovje, da je bilo šele letos mogoče zamašiti luknjo, ki je bila napravljena od nasprotnikov, a druge prepreke lise še niso samazane — v knjigah. Da napredujemo, je gotovo. Naše svetilišče je skričilo vknjiženi dolg že na malo vsoto, ki bi se dala pa še toliko bolj skričiti, ako bi vpeljali več naprednosti v vodstvo.

Farovž ima pač marsikje še močan vpliv. Tako je imel tudi vpliv sedaj, ko je šlo za izvolitev odbora za proslavo petletnice in je bila izražena proti odboru nezaupnost. V župnišču so si menda nadeli nalogo, da sejejo razdor in se skrijejo domovi dohodki. Bilo bi seveda predolgo, da bi pisali vse zadeve v listu, a to tudi je zadostuje, da ima narod lepo zrcalo, kdo je za njegovo stvar in kdo proti. Ravno iz naše afere si je tukajšnji dnevnik naredil lep dobiček. Na slavnostni dan se je pokazalo zelo dobro, da imamo računati na hude nasprotnike, ki služijo župnišču. — Poročevalec.

Naši odri.

"Moč teme."

Chicago, Ill. — Dramski odsek slovenskega socialističnega kluba št. 1. otvori letošnjo sezono s petdejsko dramo "Moč teme", spisal Lev Nikolajevič Tolstoj in prevedla v slovenščino Minka Govekarjeva. Obsejna drama ni kakor mnoga druga Tolstojeva, da je težko umljiva, temveč valje mnogemu številu različnih karakterjev, ki v nji nastopijo in vzliče številnim nakanam ter spletkam glavnih oseb v igri, lahko umljiva. Vsekakor je drama delo misleca, ki sega globoko v človeške duše, izganja na dan njih napore o življenju in v vsem realizmu kaže plitkost ignorančnih zločinov. Slikovito je predstavljeno kmečko življenje, preprostost in brezbriznost Rusov, a obenem prekanjenca, ki lahkoživega človeka zna voditi k najgršim zločinom.

Očividno Levu Tolstoju ni bilo toliko na tem, da pokaže odnose v življenju ruskih vaščanov, bil je objektivni. Pokazati je hotel človeške slabosti, in to je zadel nad vse dobro. Pokazal je lahkomiselne ljudi, ki hrepene po sreči, po bogastvu in sploh po boljšem. Ampak ljudje so v zmoti, sreče ne iščejo tam, kjer bi jo lahko našli, zaslepljeni so, s klananjem zločestih prekanjenecv zmešani, da se lotijo zločinov, katerih pa v svoji slabosti niso zmožni dovršiti. Da se reši nevarnosti valed prvega zločina, se slabiš loteva izvršiti drugega, še težjega. Oglašja se v njem pravičnost, kateri glas hoče s silo zatreti in ostati zakrknjen, samo da spravi izpod nog ovire, ki ga prete pogubiti, in ostane še dalje "srečen". Zločini se vrstijo med trpkimi odnosi pri zločincih. V zločincu se oglašja človek in se upira peklenskim nakanam. Njegova moč je silna in užuga zločinea samega; človek prizna svoje zločine, ter v svoji dobrotljivosti hoče vzeti nase še grebe drugih.

Znamenito je, da v drami "Moč teme" ni junakov in junakinj, oseb, ki so tako zelo neumestne na prizorišču. Drama je pač delo Tolstoj, katerega smoter je bil, da pokaže človeške slabosti, ne popolne junake, katerih ni. V slednjem človeku so slabosti, popolnih ljudi ni.

O priliki priobčimo kratek izrepek povesti iz drame, kar bo služilo boljšemu razumevanju igre, ki bo predstavljena dne 9. novembra 1924. — Publikacijski odsek kluba št. 1.

Vesti iz Jugoslavije.

Obsodba madžarskih špijonov. Pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu se je v zadnjih dneh vršil proces proti Juriju Krančiču, Luku Prodrariću in Ivanu Justu, ki so bili obtoženi zaradi vohunstva na korist Madžarski. Ukrali so važne vojaške dokumente na divizijskem poveljstvu v Osijeku, med drugim poročilo o opremljenosti pujskega pionirskega bataljona. Obtoženci so krivdo priznali. Obsojeni so bili: Jurij Krančič na tri leta in štiri mesece, Luka Prodrarić na dve leti, Ivan Just pa na dve leti in štiri mesece težke ječe. Državni pravdnik je prijavil vzklice.

Dve smrtni obsodbi v Sarajevu. Sarajevsko okrožno sodišče je obsodilo ta dni brata Ivana in Stjepana Sagića v smrt na vešalih, Marka Kotarca pa na 10 let težke ječe. Imenovani trije so oktobra 1921. v bližini Ljavnja zavrtno napadli trgovca Jovana Stipka, ga vrgli na tla in zaklali s nožem. Mislile, da je že mrtve, so mu potem odvzeli 40.000 Din. Stipko, ki je imel grlo akoro popolnoma prerezano, pa je na čudežen način ozdravil in potem naznanil roparje oblastim. Kotarac je bil obsojen samo na 10 let ječe le zaradi tega, ker na dan zločina še ni bil 20 let star.

Cerkveni rop. V Črešnjaveh v Prekmurju so vlomili predrani roparji v tamkajšnje cerkev. Razbili so tabernakelj in so odnesli zlato monštranco; vredno 20.000 Din. Na oltarju so pustili list, na katerem je bilo zapisano, da je boljše, da se zlato raztopi, kakor da leži.

Smrtna nesгода bojkastnega. Zet posestnika Blaževiča v Kapeh, ki je bolehal na bojkasti (epilepsiji) je šel k studencu po vodo. Ker ga več ur ni bilo nazaj, so ga šli iskat in ga našli mrtvega. Napadla ga je bojkast, padel je na usta in se zadušil.

Zopet smrtna obsodba. Pri sodnem stolu v Osijeku je bil obsojen na smrt 24 let stari Mate Simunić, ki je umoril svojo ženo Maro, hoteč se poročiti z neko drugo "prijateljico". To je šteti obtoženec, ki je bil letos v Osijeku obsojen na smrt.

Iseljavanje iz Jugoslavije. V mesecu maju 1924 se je izselilo 2216 oseb, med temi 892 žensk in 1324 moških. Največ jih je iz Vojvodine, namreč 1362 oseb. Iz Slovenije jih je šlo 80 (7 žensk in 73 moških). Po poklihu je bilo med izseljenici 1229 poljedelcev, kar prelepo dokazuje, kako dobro se godi kmetu pri nas. Otrok in starcev je bilo 813. Po starosti jih je bilo 849 do 18 let, 633 od 18 do 30 let, 638 od 31 do 50 let, 96 oseb nad 50 let. Največ jih je šlo v Brazilijo, namreč 1401, v Argentino 352, v Kanado 279, v Združene države 156, v Čile 11, v ostale ameriške države 17.

Stjepan Radić je govoril na seji svoje stranke in se je izjavil zadovoljnega z Davidovičevim vladom. Dejal je, da je državljanska vojna v Jugoslaviji nemogoča, tudi se je pral pred očitkom komunizma, češ, da je komunizem eno, sovjetska vlada, a katero je v stik stopil, pa drugo. Zastopa idejo balance federacije z Bolgarsko in Albansko.

Za ponesrečence zadnega neura v Sloveniji je določil ministrski svet kot prvo pomoč 500.000 Din. Škoda cenijo nad 10 milijonov dinarev.

Smrt pod vozom. — V Števerjanu je dve letna Marija Roža hotela čez domačo cesto. Pri tem je privozil voz, ki je otroka podrl na tla ter mu šel s kolesom ravno čez glavo. Predno so prenesli revlico v domačo hišo, je izdihnila v strašnih mukah.

Arheološki muzej v Skoplju. Razen odkopavanja starodavnega mesta Stob v Južni Srbiji, se v kratkem prične z enakim podjetjem ob pravadni cesti iz Bitolja v Prilep, kjer so blizu postaje Topovčani prišli na sled starinarom z grškimi napis, reliefom, kipom, arhitektonskih delom itd. Bogaški vaučilišni profesor dr. Vulić je že na lanskem kongresu v Ptuj zahteval naše arheologe za to najdišče. Arheologi se mnenja, da se je na onem kraju nahajalo dve stoletji pred Kristom živahno mesto Deuripos in da se bodo pri izkopavanju našli zanimivi podatki o izumrli civilizaciji. Vse dragocene izkopave, ki se utedgeje najti, se bodo prenesle v Skoplje, kjer se gradi arheološki muzej, za čigar gradnjo je že odobren potreben kredit.

Škoda valed poveljni in toče. Po podatkih, ki jih je prejelo

kmetijsko ministarstvo, znaša škoda, ki so jo napravile letos poveljni v naši državi, ogromni znesek 383.383,893 dinarjev. Škoda, povzročena po toči, pa je cenjena na 228.693,380 dinarjev.

Uboj in rop pri Zidanem mostu. Zidani most, 23. avgusta. — V pretekli noči se je zgodil med Brunkom in Boštajnom pri Zidanem mostu predran uboj in rop. V pozni nočni uri so potrkali na bina vrata pri posestniku Oveku maskirani roparji. Koliko jih je bilo po številu, še ni dognano, sodi se pa, da so bili trije ali štirje. Imeli so obraze zavite v cunjce, pod vratom pa so bili skrbno zapeti, da jih ni mogel nihče spoznati. Takoj pri vstopu v hišo so se vrgli na hlapce, ki se jim je zdel najopanejši. Ko so ga z združenimi močmi ukrotili, so ga zvezali z vrvmi ter ga spravili na varno mesto. Nato so se lotili gospodarja. Vlekli so ga iz hiše ter ga na prostem ubili. Nato so se vrgli v hišo, katero so imeli ves čas tega početja zastraženo in ali v sobo, kjer so spali otroci. Deco so pomotali z ležišči, Ovekov ženo pa so jeli pretepati ter jo mučili toliko časa, da jim je izročila ves denar, ki se je nahajal pri hiši. Nato so zločinci preiskali nekaj predalov in prebrskali omare ter izg-nili.

O storileh ni ne duha ne sluha. Orožništvo je bilo o stvari obveščeno v zgodnjih jutranjih urah in je takoj uvedlo potrebno preiskavo. Upati je, da zločinci ne ostanejo dolgo skriti kljub temu, da je njihovo zasledovanje radi težkih okoliščin, v katerih se je izvršil uboj in rop, zelo otežkoten.

Nova ishajdba. Poročajo nam: Slovenec I. G. v Mariboru je izumakel tajno sredstvo proti stenici in škurkom vseh vrst. Sredstvo deluje trajno in uničuje tudi jačjo zalego. Preparat je prozorna tekočina, ki ne maže, ne razjeda in ni strup. Ena steklenica zadostuje za tri sobe. Vse dosedanje tinkture so delovale samo začasno in je bilo treba nazati dvakrat za mesec. Valed tega se je potrosilo mnogo denarja. Nova iznajdba vse te izdatke skoro decela prilirani. Trajno sredstvo je patentirano s br. 2538 in se imenuje "Lucifer". Praktični preizkusi "Lucifera" so pokazali presenetljive uspehe.

Smrtna kosa. V Novem Kotu pri Prezidu je umrl 23. avg. posestnik in trgovec Valentin Turk, star 50 let.

Delavec brez delavskega časopisa je kakor vojak brez puške.

DA SKUHAŠ DOBRO PIVO. PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmalj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne železnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Potniki v stari kraj in emigrantje
starega kraja potujte preko
EMIL KISS BANKIRJA
133—2nd Ave., New York

Denarne posiljitve — Dollarjih — Dinarjih.
Hranilni oddesk.
Javni notarski urad.
Pišite za informacije.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907. v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODESEK:
Predsednik Vincent Calkar, podpredsednik Andrew Vidrick, R. F. D. V. Box 103, Johnstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jozo Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESEK:
John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelensnikar, Box 276, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, 2408 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill., John Terdel, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODESEK:
OSREDNJE OKROZJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROZJE: Jacob Ambrosi, Box 286, Moon, Run, Pa., John Grodzki, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O.
ZAPADNO OKROZJE: Anton Sular, Box 104, Gross, Kans., se igrenapod, Mas Mars, Box 166, Suhl, Minn., se severnapod, Mike Zagel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:
Frank Zalta, predsednik, 3639 W. 28th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5817 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združiteni odbor:
Predsednik: Frank Ajel, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Jozko Ovan, 3639 W. 28th St., Chicago, Ill.
Jpa. Skuh, 6404 Orion Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZORI! — Korespondenca z gl. odborom, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:
VSA PTISMA, ki se nanajajo na posle gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičeje gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVE I Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zalti, predsednik nadzornega odbora, čigar naslov je zgorej.
Vsi prisrli na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.
Vsi dopisi in drugi opisi, nannanila, oglaš, naročilna in splich vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POZOR!

Osebe, katere so potovale skozi posredovanjem tvrške Frank Sakser na parniku "Pessaro", kateri je odplul 4tega Septembra 1920, iz New Yorka, ter izkreal potnike v Genovi Italija, in so se med tem vrnile v Ameriko, naj blagovolijo poslati podpisnemu natančen naslov, na kar bodo zvedele nakaj važnega v lastno korist.

G. Streiner,
6810 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

NAZANILLO ROJAKOMA

ki se nista odzvala mojemu pozivu in vrnila, kar mi dolgujeta in si eer Jakob Barliš svoto \$65.00, doma od vasi Peče in Filip Strukelj, \$25.00, doma iz vasi Peče, pošta Moravje pri Domžalah, Jugoslavija. Jaz imam izkazila, da sem dal \$120.00, dobil sem nazaj pa le \$30.00 do sedaj od obeh, dokaz imam seboj v žepu pisma. Poravnajte ta dolg, ker jaz sem v stiski in potrebi. Moj naslov je: Joe Sum, c/o. County, Jail, Greensburg, Pa. — (Adv.)

NAUCITE SE ANGLEŠKO

Mi vas naučimo govoriti, štiti in pisati angleški jezik polom polom v kratkem času. Da vas pripravimo vam pošljemo na poskusno eno nalogo. Znanje angleščine vam bo v korist. Ne odlašajte temveč pritenite takoj v odjem. Naslov: "Slovensko-Angliško šola", 3639 W. 28th St., cor Millard Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

New-yorško GROZDJE.

Starim odjemalcem, kakor tudi drugim rojakom naznanjam, da bom tudi letos rasposiljal new-yorško grozdje. Ako ste torej namenjeni napraviti si kaj grozdne soka in ako hočete imeti res dobro pijačo, tedaj je v Vašo korist, da mislite na new-yorčana, ker ta najbolje odgovarja našemu okusu in se iz njega tudi največ dobi. Med našimi rojaki raste zahteva po tem grozdju od leta do leta. Zato je potrebno, da mi svoje zahteve sporočite še pred trgatvijo, da se bom vedel ravnan. Za letos se obeta prav dobra kapljica. Prijavite se čim prej.

JOSEPH VOGRIC,
Box 6, Sta. D. New York, N. Y.

PRI VSAKI PRILIKI

če Vam je treba poslati denar v staro domovino bodisi v Dollarjih, Dinarjih ali Lirah,

če potrebujete nasvete za potovanje v domovino in nazaj v Ameriko, če hočete rešiti kako zadevo v starem kraju, uložiti ali dvigniti denar, ali

če se odločite Vaše prihranke tukaj obrestonosno naložiti, bodite sveti, da Vas bo domača Banka in ljudje, kateri poznajo Vaše potrebe bolje poslužili, kakor tujski; iz tega lahko posnamete, da se zamorete v vseh takih prilikah zaupno obrniti na

FRANK SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Tekom vašega življenja

V vsakem važnem momentu bodete spoznali in cenili ugodnosti zveze s močno in sigurno banko, in zato se z zaupanjem obračate na nas. Poštteni zanesljivi in postrežljivi uradniki vam bodo postregli pri:

- Vlaganju denarja,
- Kupovanju prvih hipotek (morgidž),
- Potovanju v staro domovino,
- Pošiljanju denarja v Jugoslavijo in druge kraje,
- Kupovanju državnih, županskih, mestnih in obrtnih bondov,
- Dviganju posojil za nakup domov in zavarovanje istih, itd.

Zapuščinskih poslih, nasledstvu, kakor tudi pri vseh ostalih bančnih poslih, ki jih nam poverite.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$2,000,000.

VARNA BANKA ZA VLOŽITI VAŠ DENAR.

Imovina \$20,000,000.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasa po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Aug. 20-24) poleg vašega imena na naslovu pomeni da vam je s tem davcom potekla naročnina. Poslovite se pravočasno, da se vam ne ustavi list.

NAPREDNI KONZERVATIZEM!

Dawes, podpredsedniški kandidat republikanske stranke, je obogatil svet z novo frazo. Dal ji ime "napredni konzervatizem." Ljudje seveda ne vedo, kaj ta fraza pomeni. Časnikarji tudi ne, ker jo general "Hell an' Maria Dawes" ni razložil. Zato ne ostane drugega kot ugibanje, da se fraza saj pravilno razume.

Tako se na pr. Dawes strinja z Mellonovim davčnim načrtom. Njemu je torej všeč, ako se odvzame davčna butara bogatinom in se naloži revežem. Napredni konzervatizem torej pomeni, da reveži nosijo težji del davčne butare, bogatini pa lažjega, da bodo bogatini lažje živeli udobno in razsipno.

Ampak to še ni vse, kar pomeni "napredni konzervatizem." Chicago Journal of Commerce, to je list, ki podpira starine v republikanski stranki, torej logično tudi kandidature Coolidge in Dawesa, se je izrazil o tej novi frazi: "General Dawes naglašja kot glavno bojno točko, kadar primerja napredni konzervatizem republikanske stranke z radikalizmom La Follettevega gibanja. Izvolitev Coolidge in Dawesa bi posadila republikanske konzervativce trdno v sedlo."

No, zdaj vemo, kaj je napredni konzervatizem.

Predvsem pomeni, da bo ljudstvo ravnotako trpelo pod železno peto gospodarske oligarhije, ako ostane napredni konzervatizem v sedlu, kot je trpelo v preteklosti.

Za delavstvo in farmerje se ne bo storilo ničesar. Ostalo bo kot v preteklosti.

Farmerji se lahko spominjajo, kako je zanje prišla depresija, ko je nastopila republikanska uprava. Ožive se lahko v njih spominjajo, da ni bilo zanje posojila, ko so ga najbolj potrebovali in so farmerji prihajali na kant.

Privatni bizniški interesi so hoteli za vsako ceno izsiliti odprto delavnico. Naskočili so delavske strokovne organizacije na celi črti od Pacifika do Atlantika in od kanadske do mehiške meje. Izdana je bila znana Daughertyjeva sodnijska prepoved proti železniškim delavcem, ki je prepovedala železniškim delavcem se poslužiti ustavno zajamčenih pravic.

To je torej napredni konzervatizem republikanske stranke.

Ako so delavci strinjajo, da bodo proti stavkujočim delavcem izdane sodnijske prepovedi, ki jim prepovedujejo stavkati in omejujejo njih združevalno svobodo, tedaj bodo glasovali za Coolidge in Dawesa.

Ako je farmerjem všeč, da se ničesar ne stori zanje, kadar jih davi depresija tako, da ne dobe toliko za svoje pridelke, da se izplača delo na farmi, bodo glasovali v novembru za kandidata republikanske stranke.

Farmerjem in delavcem ni napredni konzervatizem všeč, kot ga je prakticirala republikanska stranka v preteklosti. Delavci in farmerji, ki so v zadnjih štirih letih prejeli dober nauk, kaj napredni konzervatizem republikanske stranke pomeni, ne bodo glasovali za Coolidge in Dawesa. Opozorili bodo še druge svoje tovariše na te besede. Ako jih ne razumejo, jih bodo pa razložili.

Napredni konzervatizem pomeni dobesedno, ako človek stoji, premika in vzdiguje noge, kakor da koraka naprej, v resnici pa noge vedno polaga nazaj, kjer stoji. To se pravi, da človek hoče iti naprej, pa ne pride nikamor, kjer stopa vedno na enem in istem mestu. Napredni konzervatizem pomeni obstati na enem mestu, ako tudi postoji volja iti naprej.

V politiki in v upravi pa pomeni, ostali bomo na enem mestu, akoravno nas bodo napredni elementi rinili naprej. To, kar smo bili, ostanemo in trudili se bomo, da kolo časa zasučeno nazaj.

Ali zdaj veste, kaj fraza "napredni konzervatizem" pomeni?

Čas se bliža.

Volitve se bližajo in kakor se vidi in čuje vsi kandidati se zavzemajo in objubljajo ameriško delavstvu boljše čase. Iskrujuna nam kaže, da take objube so redkokdaj izpolnijo. Za časa volitev so take objube vedno na jeziku kapitalističnih kandidatov. Ko so enkrat izvoljeni v urad, pa vse pozabijo in delajo kakor jim je ukazano iz Wall Streeta.

Na Delavski dan je bilo časopisje vse polno lepo urejenih govorov predsedniških in podpredsedniških kandidatov, ki izjavljajo, da so prijatelji delavstva in da bodo zvesto služili za blagor ljudstva, če bodo izvoljeni. Predsednik Coolidge nam pravi, koliko je njegova stranka oziroma administracija dobrega naredila za ubogo delavsko paro. Pomislili cenjeni volileo in volivka, na čigavo ime boš naredil križ pri prihodnjih predsedniških volitvah. Koliko dobrega je v resnici sedanja administracija ukrenila za vpridi delavstvu? V resnici nimajo dosti dobrega pokazati, pač dosti črnih madežev. Naprimer Tea Pot Dom! Kdo je kriv te grde aleparije? Kdo je bil kaznovan? Kdo je odgovoren uničenju toliko nekdanjih močnih uni in veliko drugih sličnih delavskih organizacij? Kdo drugi če ne sedanjji kapitalistični sistem in uprava, ki ga podpira. Ampak če logično premislimo, pridemo do zaključka, da ljudstvo, ki postavi v urad kapitalistične kandidate, je deloma samo krivo in odgovorno za razmere, v katerih živimo. Kakor nam statistike kažejo v Ameriki, velika večina volivcev opraviča različna dela za vsakdanji kruh. Zakaj bi se te mase ne izbudile iz spanja nevednosti in postavile v urad moše iz svoje vrste, moše, ki bi v resnici delali za napredek in izboljšanje delavskih razmer? Dosti se je že pisalo in govorilo o tem, toda do danes v Ameriki nimamo dosti pokazati.

Še nikdar poprej ni imelo ameriško delavstvo boljše priložnosti pokazati svojo zavednost kot ravno sedaj. Po volitvah se bo videlo, ako ameriško delavstvo želi izboljšanje delavskih razmer. Zdaj je čas, da pokažemo svojo moč. Tretja stranka, oziroma delavska stranka, je ustanovljena na precej dobrem temelju, akoravno ni zadostno radikalna za komuniste. Senator La Follette, strankin voditelj in kandidat za predsednika Združenih držav, je mož, ki je vreden, da zastopa ameriško ljudstvo. Akoravno je bil prista republikanske stranke, je vedno bil naprednega mišljenja in zastopal ljudstvo, ki ga je postavilo v urad, pošteno in kot mož beseda. Njegov rekord kot zvezni senator je hvale vreden. Seveda njegovi sovražniki ga obkladajo z različnimi napakami, ki niso nič drugega nego politična propaganda, da ga čimbolj oblatijo pred ameriškim ljudstvom. Republikanci in demokrati dobro vedo, da imajo posel z nevarnim tekmečem. Wall Streetu gre to po glavi. Zato se poslužujejo z različnimi prošnjami do ameriških volivcev namreč, da jim preti nevarnost za izgubo svobode in pravice, ako ta zelo radikalni socialist pride v Belo hišo. Ameriškega ljudstva ne preti nobena nevarnost, svobodi in enakopravnosti še manj, pač to bo sigurno, ako delavska stranka pride na površje, bodo Wall Street & Co. izgubili svoj upliv v Washingtonu. Čas je prišel, da se ameriško delavstvo za vedno otrese kapitalističnega jarma.

Delavska stranka stoji na temelju, ki nam zagotovi naše pravice do življenja vsem enako. Nadalje nam zagotovi vladno, ki bo v resnici "vlada ljudstva in za ljudstvo". Dolžnost je vsakega posameznega delavca in delavke, da agitira za delavsko stranko, da čimprej dosežemo svoj cilj. Tu ni vprašanja, pri kateri stranki si bil do zdaj, ampak za koga boš volil v prihodnjih predsedniških volitvah. Od republikancev in demokratov ni nobenega upati, da izboljšajo naše razmere. Naše edino upanje je v napredni delavski stranki. Torej rojaki, in tojakinjke: Val na delo, ker "Čas se bliža". Pot do zmag je truda-polna in težavna. Edino le skupen nastop nas privede do zaželjenega cilja. — Anthony Kastelle.

CERKEV BILI V JAVNE LJUDSKE SOLE.

Granite Falls, Minn. — Verski pouk so uvedli v ponedeljek na mestnih šolah v tem mestu. Vero bodo poučevali po raznih cerkvah. Vsaka cerkev bo skrbela sama za učitelje.

Liga za medsebojno pomoč.

"Liga za medsebojno pomoč", ki je začela svojo borno ekstenzijo v New Yorku med vojno, je na potu napredka. Organizacija ni več lokalnega pomena, pač pa se razširja na druga mesta. Prva podružnica se zdaj ustanovlja v Bostonu.

Začetnik lige je bil Roger Baldwin, ki je bil zaprt, ker se je uprl obvezni vojaški službi. Ko je sedel v ječi, je naredil načrt za novo organizacijo. Čim je bil prost, je začel zbirati okoli sebe ljudi, ki so simpatizirali z njim. To je bilo v januarju 1920., ko so bile ameriške ječe polne političnih "zločincev". Danes ima organizacija 600 članov, ki so razpršeni po vsi deželi. Prvi glavni stan je bil — hodnik pred pisarno Unije za ameriške civilne svobodbojce v poslopju na zapadni trinaesti ulici v New Yorku. Današnji glavni stan je na Fifth Ave.

Kaj je namen "Lige za medsebojno pomoč"? Pomagati radikalcem, ki so v gmočnih stiskah. Ako radikalec potrebuje posojilo ali delo, mu je navadno pomagano. V osebnih in drugih zadevah je liga vedno na razpolago svojim članom. Liga ima med svojimi člani odvetnike in zdravnike, ki dajejo sočlanom brezplačno pomoč. Dobro znani newyorški zdravnik dr. Allen Carpenter je že pomagal mnogim, ki so trpeli valed pomanjkanja zdravniške pomoči.

Tragedija in komedija se vrstita druga za drugo vsak dan v glavnem stanu lige. Danes pride tja star anarhist, ki je onemogel v boju in postal žrtv neozdravljive bolezni. Lepo je sprejet in poslan v bolnišnico. Drugi dan pride star pastor, ki dokazuje, kako je že na ta ali oni način pomagal radikalcem, a zdaj je sam v stiski. Farmer iz Oklahome, ki je bil zaprt med vojno, ker je ovi-ral vojaške nabore, piše, da rabi sto dolarjev. Letina se je slabo obnesla in nima denarja, da bi plačal obresti. Liga mu pošlje \$100.

Liga je do danes posodila svojim članom več kot \$6000 in mnogim je preskrbela zasluzek. Člani so zelo zainteresirani. Na sejah in sestankih sedita skupaj profesor etike in zidar, ki študira alikarstvo. Mlad gentleman iz Bostona je stopil v ligo samo zato, da se seznani z žensko in svrhu ženitve — z žensko, ki je inteligentna, katera pa ne deklamira verzov pred zajutrkom. Tu so pesniki, dramatik, zidarji, artisti, organizatorji, pastori, hiški in učiteljice. Tipi vseh političnih barv in idej so tu zastopani: anarhisti, komunisti, I. W. W.-isti, zmerni in "divji" liberalci in navadni vsakdanji ljudje, ki niso "nič" se mešajo v perfektini harmoniji na mnogih družabnih sestankih.

Liga je letos najela 15 akrov sveta za "kempanje" v Mohegan koloniji blizu Peekskilla, New York, kjer je kopališče v jezeru in čolni za veslanje. Tja je poslala marškaterega člana tekom poletja na politične, ko niso imeli kam iti. — Federated Press.

O blisku.

Električne iskre, ki jih opazujemo v elektrotehničnih laboratorijih, dosežejo jedva dolžino par decimetrov. Le v nekaterih ogromnih napravah, v Ameriki in Franciji, kjer razpolagajo z električnim tokom, ki ima napetosti enega milijona voltov, so opazovale električne iskre, dolge tri metre. A kaj je to v primeri z dolžino bliskov, ki dosežejo več-sih 15 kilometrov! Kako velikanska mora biti električna napetost oblakov, ki rode tako velike bliske, si lahko mislimo.

Kako pa merimo dolžino bliskov? Zelo lahko. Vedeti je najprej treba, v kaki razdalji se je zabliskalo. Vsak učenec ljudske šole že ve, da se širi zvok s hitrostjo 333 metrov v sekundi ali okroglo 1 km v treh sekundah. Če torej s pomočjo ure doženemo čas, ki je pretekel med bliskom in njegovim gromom — hitrost svetlobe, ki znaša 300,000 km na sekundo, pri tem ne prihaja v poštev in delimo dobljene sekunde s 3, dobimo v km izraženo razdaljo bliska od nas.

Opirajoč se na to, vzamemo fotografski aparat. (Najbolje je pač, da merimo dolžino bliskov v času kake nočne nevihte.) Aparat pripravimo za fotografiranje in namerimo objektiv v ono smer neba, kjer se največ bliska. Ko se

zabliska, zapremo aparat ter pazimo, koliko sekund preteče do groma. Ko smo plošče razvili, izmerimo dolžino fotografskega bliska. Ker nam je znana goriščna razdalja objektiv (ki je običajno, izražena v centimetrih, označena na aparatu), nam zdaj pač ni več težko, določiti prave dolžine bliska. Dolžina bliska je namreč v istom razmerju napram fotografski sliki kakor je razdalja bliska napram goriščni razdalji objektiv. Na ta način so dognali, da doseže blisk večših dolžino 10, 15 in celo 18 km.

Ta poskus pa ima še eno dobro plat: obenem dobimo namerj pravo sliko bliska, ki ni nikdar cikekast, kakor ga tako radi rišejo slikarji vsi vprek, marveč zvit in skrivljen, kakor kake veje na drevesih. Pogosto se tudi odep-pijo od glavnega bliska postranski odepki, ki so mnogo tanjši.

Blisk odrine na svojem potu zrak in ga segreje, valed šesar nastane grom. Grmenje pa traja navadno dlje časa. Vzrok je v tem, ker se zvok odbija v oblakih ali od gora, je pa tudi odvisno trajanja grmenja od dolžine bliska. Ko je že na primer dospel do nas grom od najbližjega konca bliska, ki je recimo dolg 3 km, začujemo grom od oddaljenega konca šele šest devet sekund.

Vsekraj se zgodi, da opažamo na nebu bliskanje, pa ne čujemo nikakega groma. Takrat govorimo o bliskavici. Nevihta divja tako daloč, da ne slišimo grmenja, blisk pa se odbija v oblakih in mi vidimo njegov odsev.

S polja vede.

Kaj je elektrika?

(Konec.)

Tok torej pomeni stalno premikanje elektronov od atoma do atoma. Vešah preskakuje veliko šte-vilo elektronov od drugega na drugega na nereden in eksploziv-nen način od telesa do telesa. Naj-mogočnejši pojav tega je v grom-ski nevihti. Solnce pri svojem gretju povzroča, da atomi razpuš-čajo elektrone od sebe, katerih na zemlji desti prodre v tla, a go-ri visoko v zračnih višavah leta-jo ti elektroni brez cilja, se spa-jajo pozitivni skupaj in negativni skupaj in se zbirajo v vodnih hlapovih ter oblakih. Pozitivni e-lektroni padajo na zemljo s de-žjem, ker se zbirajo v gostejših skupinah vodnih atomov, tako da je v višavah vedno v premoči ne-gativna elektrika. Pri nevihti se pojavita obe vrsti oblakov, ki so elektrificirani s pozitivno in ne-gativno elektriko. Ko se tako bli-žajo različni oblaki, postaja med njimi napetost, dokler se oblaka ne približata dovolj, da elektrika z enega oblaka preskoči na drugega z drugačnega elektriko ali pa na zemljo. Dotični akok je strela.

Magnetizem. — Električni tok je tok elektronov. V prejšnjem pa smo videli, da električni tok učin-kuje tudi magnet. Okoli magneta je sila, katero imenujejo elektro-magnetično silo. Kos magnetnega železa privlači druge kose železa, kar imenujemo magnet. Če pri-pravimo žico, da vodi navpično skozi lepenko in pokropimo železne opilke na lepenko, pronaj-demo da pri spuščanju električne-ga toka skozi žico, se pričnejo železni opilki zbirati okoli žice in krožiti okoli nje. Električna sila, ki je nastala od toka, se zdi da eksistira v krogih okoli žice in tako povzroča nemir v ozračju, ki jo obdaja. Celu posamezen elek-tron ustvarja magnetično polje okoli sebe, ko se giblje. Moderna teorija o magnetizmu tudi domne-va, da se magnetizem producirna na ta način. Pri tem se ne more-mo spuščati v podrobnosti ali po-jasnavati, kako se to vrši ter za-kaj. Železo se pri tem čisto razliku-je od drugih tvarin, a tudi v tem moramo izkati ključ za razume-vanje magnetičnega delovanja sa-mo v elektronih. Teorija tudi še ni definitivno potrjena, a uteme-ljena dovolj, da lahko služi dalj-nim raziskovanjem.

Zemlja sama je ogromen mag-net, dejstvo, ki omogoča, da ima-mo kompas. In tudi znano je že, da je zemeljski magnetizem po-vzročen po tistih velikih razpo-kah na solnceu, ki jih imenujemo solnena pege. Pred kratkim so dognali, da ravno tiste velike pe-ge učinkujejo na delovanje mag-neta in so kakor ogromen vrtnec elektronov.

Brez dvoma je zveza med ti-stimi izbruhi na solnceu in elek-tronsko aktivnostjo. Učenjaki na-se bodo o tem nevedno še dolgo lomili glave.

Meteoriti.

Bim bom — bum bum!
Iz Ženeve prihajajo sladki go-sovi: "Mir ljudem na zemlji."
Na Kitajskem, v Maroku, Ho-durasu itd. pa grme topovi. B-bo, nekaj bo ...

Živela — hik — Amerika!

Listi vestno poročajo, kaj de-prine Wales v New Yorku, ko-kokrat na dan prime za kljuko-kolikokrat seže v žep. Poved-pa še niso koliko je princ zap-odkar je v deželi prohibicije.

Napišite si velik ček!

Ako bi bilo vse res, kar trd-mister Kulič in Janex Davis, da-daj so ameriški delavci gospo-dji Wall Streeta, vseh indust-vseh rudnikov, železnice, ladij-vseh avtomobilov. In ker so s-spodarji vsega tega, morajo st-na straži, da jim La Follette-vzame ogromnega bogastva.
Kuliču in Davisu trda prede-Bogme, bogme jima grda pre-

Pipe klofut.

Stara garda ima "pipo pam-ti", demokratje pa "pipo pošt-nosti" za kampanjski znak.
Iz prve fajfe se vije petrole-ski škandal, iz druge pa letala-škandal. Iz prve in druge smre-da je groza.

Je že tukaj!

Čikaška "Tribune" ropoče, k-akor da se podira svet. Vse vi-rdeče. Tudi La Follette ji je tak-rdeč, da prekasa celo Mundelev-nov kardinalski klobuk in Kar-mirjeva, zrel papriki podobn-bobna. Strašna katastrofa čak-Ameriko, kadar jo La Follette-p-barva rdečo v prihodnjem n-vembru.

Sezona cirkusov je pri kraju.

Franciškanaki cirkusi so s-srečno ustavili pri zadnjem fe-rovju — kakor ribniški ogenj p-zadnji hlbi.

?????

Draga kolona: Skrbno te čita-r in čakam, kdaj naznaniti, da s-junaki kovrtic izplačali oni-\$500 nagrade, ko jim je "Prosv-eta" dokazala, da so se prav p-krščansko zlagali, ko so trdili, da "A. S." ni propadel. Naznanil-še ni. Zakaj ne plačajo? Ali n-nikogar, ki bi jim povedal, da s-"eowards"? — Čitatelj te kolone
Zaman čakate. Zlagali so s-tudi takrat, ko so obljubili \$500-To je njihov poklice. Pozdrav.

Pozdravljeni!

Zdaj smo v mesecu jednotlivih-in drugih konvencij. Dobro s-imejte in ne pozabite onih, ki s-ostali doma.

Oni svet je na tem svetu.

Nathan Leopold pravi, da b-poročal z onega sveta, če bo obe-šen.

Grdo se motiš, fant! Tudi "tam-te čakajo vialice. Dokler obešaj-na tem svetu, obešajo tudi na-onem.

A-la-la, aha!

Na Musolinija je nekdo stre-ljal pa ga ni zadel; krogla je šla-mimo. Prav je, da je šla mimo-Nestvor naj živi in gleda svoj-fiasko v polni meri.

Herrin je bolj zanimiv.

Novice o civilni vojni na Kitaj-skem bi lahko izostale. Navadnim-ljudem je Kitajska drugi Marsi-Astronomi pravijo, da so kanali-na Marsu, a nihče ne ve zakaj. Na-Kitajskem je civilna vojna, a-koliko jih je, ki vedo zakaj?

Koliko je takih farmerjev?

Dotični "Slovenski farmer",ki se je razkoratil v kutarskem-glasilu, je res dober farmer.Dobro orje fraze in dobro seje-bunk, ampak iz tega "žita" ne bo-kruha.

Išče se

neodvisen političar, ki je res ne-odvisen. Kdor ga najde in poka-levetu, zasluži mesto v "House of-fame".

K. T. B.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Milwaukee, Wis. — M. O. —Taka postava še ni bila sprejeta-v kongresu, pač jo je socialistič-ni kongresnik Berger priporočil.Taj postavi podoben zakon je bil-sprejet v državi Pensilvaniji,kateroga je pa sodišče proglašilo-neustavnim. Boj za sprejem po-stave se nadaljuje.

NAZNAJLA S. N. P. J.

ANOM SNPJ. V POJAS-
NILO!

am je znano, je gl. izvrš-
odbor razpisal izredni ase-
v bolniški sklad v razre-
bolniške podpore po
mesecno do preklica. In med
som se je izpral tudi sklad
bolniške podpore ter
od tega gl. izvrševalni odbor
se razpisati izredni ase-
v razred \$4 dnevne bolniške
preklica. S sprejetjem inicija-
društva šte. 333 se mora
bolniški razred sam vzdržeo-
je je primanjkljaj v kate-
razredu se razpiše izred-
ment. Izredni assement pa
v razred \$4 dnevne
podpore se začne od 1.
t. l. Izredni assement za
\$5 dnevne bolniške pod-
pa od 1. junija t. l. Člani, ki
militi zavarovalnico v bol-
sklad, morajo to namenovati
eden mesec naprej in zni-
stopi v veljavo še le drugi
mesec; za tekoči mesec pa morajo
izdati izredni assement.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik SNPJ.

INICIJATIVA.

Trdnjava, šte. 10, S.
P. J. v Rock Springsu, Wyo.,
vlada potem inicijative v ami-
li člena, prve točke pravil
X. P. J., da se točka 1, člen
III, PASIVNI ČLANI, ki se
"Vsak aktivni član, ki
službo streljača v nevar-
rudniku ali premogokopu za
plačo kot je pa dovoljena za
delo od unije in družbe, da-
ki sprejme stalno delo ali ka-
negakoli delo oboroženega ču-
dalje, ki stopi v armado ali
marico, mora postati pasivni
"spremeni v toliko, da se
"Vsak aktivni član, ki
službo streljača v nevar-
rudniku ali premogokopu za
plačo, kot je pa dovoljena za
delo od unije in družbe, dalje,
čas delavskih stavk sprej-
delo čuvaja ali deputirja, dalje,
v armado ali mornarico,
pa postati pasivni član."

RAZLOGI:

toimačenju omenjene seda-
točke morajo vsi člani, ki
službo rednega mesta
stražnika (policmana) po-
za časa take službe pasivni,
je pa po naši sodbi krivično
nepešno in ne odgovarja prin-
cipom in resnišnim stremiljenjem
amerike narodne podporne jed-
ke, ker služba mestnega stra-
ža je za javno varnost abso-
lutno potrebna, za varnost in pro-
tvo ljudstva in ljudskega i-
ja.

Resnični namen dotične točke
da se jednota obvaruje pred
veliko riziko, to je, da jednota
prezame nikakoršnih obvez-
ki napram tistim članom, ki
pogosto izvanredno nevarno de-
stavrom službo, ki se smatra
varovanje preveč riskantna.
tako riskantno službo se je
vino smatralo tudi službo mest-
stražnika (policmana), kar
tudi menda vzrok, da se jo je
vino v dotično točko. Tako
mesta je pa na podlagi stati-
stičnih podatkov napačno in ne-
pravilno, torej ni na tej podlagi
velikga vzroka take člane po-
staviti v pasivnost.
Člani, ki so bili med najbolj-
šimi delavci in agitatorji pri
organizaciji novih članov in za
dobrobit S. N. P. J., ki
na podlagi te točke postali pa-
sivni in se jim je tako odvzelo
velikane prilike pri njih agitato-
rskih delovanjih.

ki torej smatramo omenjeno
točko, kot je sedaj, deloma kri-
vico in točko kolikor so priza-
ni člani, ki se nahajajo v službi
mestnih stražnikov in iz tega vzro-
ga članstvo društva Trdnjava,
S. N. P. J. v Rock Springsu,
je, pa daljšem razmišljanju
preudaraku sklenilo da
izvede predlog za spremem-
bazirane točke potom refe-
renduma članstva na splošno gla-
sovanje.

Za društvo Trdnjava, šte. 10,
S. N. P. J. v Rock Springsu, Wyo.,
John Koehn, predsednik,
Matt Leskovec, tajnik,
Lawrence Demahar, blagajnik.

Inicijativa je bila predložena
seji gl. izvrševalnega odbora S.
N. P. J., katere se je vršila dne
30. in 31. julija t. l. in katere je
pronašla, da je društvo ravnilo
v smislu pravil in da je predlog
v soglasju z načelno izjavo in pra-
vili S. N. P. J., za to gro sedaj na
javno razpravo.

V teku devetdeset dni od dana-
njega datuma mora predlog pod-
pirati toliko društev, da skupno
reprezentirajo najmanj dvajset
odstotkov vsega članstva jednote,
kajti še ni te podpore, ne more
iti predlog na splošno glasovanje.
Vsako društvo, ki podpira pred-
log, mora za to glasovati s naj-
manj dvajsetjinsko večino na seji
navzočih članov. To je treba na-
znaniti gl. tajniku do 10. novem-
bra 1924. Javna razprava je do-
voljena devetdeset dni in mora po
pravilih prenehati s 10. nov. 1924.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik S. N. P. J.

RAČUN MED JEDNOTO IN DRUŠTVI ZA MESEC JULIJ 1924.

Društvo	Vplačila:		Isplačila:	
	Članski	Drugi	Članski	Drugi
1...	100.00	0.00	0.00	0.00
2...	100.00	0.00	0.00	0.00
3...	100.00	0.00	0.00	0.00
4...	100.00	0.00	0.00	0.00
5...	100.00	0.00	0.00	0.00
6...	100.00	0.00	0.00	0.00
7...	100.00	0.00	0.00	0.00
8...	100.00	0.00	0.00	0.00
9...	100.00	0.00	0.00	0.00
10...	100.00	0.00	0.00	0.00
11...	100.00	0.00	0.00	0.00
12...	100.00	0.00	0.00	0.00
13...	100.00	0.00	0.00	0.00
14...	100.00	0.00	0.00	0.00
15...	100.00	0.00	0.00	0.00
16...	100.00	0.00	0.00	0.00
17...	100.00	0.00	0.00	0.00
18...	100.00	0.00	0.00	0.00
19...	100.00	0.00	0.00	0.00
20...	100.00	0.00	0.00	0.00
21...	100.00	0.00	0.00	0.00
22...	100.00	0.00	0.00	0.00
23...	100.00	0.00	0.00	0.00
24...	100.00	0.00	0.00	0.00
25...	100.00	0.00	0.00	0.00
26...	100.00	0.00	0.00	0.00
27...	100.00	0.00	0.00	0.00
28...	100.00	0.00	0.00	0.00
29...	100.00	0.00	0.00	0.00
30...	100.00	0.00	0.00	0.00
31...	100.00	0.00	0.00	0.00
32...	100.00	0.00	0.00	0.00
33...	100.00	0.00	0.00	0.00
34...	100.00	0.00	0.00	0.00
35...	100.00	0.00	0.00	0.00
36...	100.00	0.00	0.00	0.00
37...	100.00	0.00	0.00	0.00
38...	100.00	0.00	0.00	0.00
39...	100.00	0.00	0.00	0.00
40...	100.00	0.00	0.00	0.00
41...	100.00	0.00	0.00	0.00
42...	100.00	0.00	0.00	0.00
43...	100.00	0.00	0.00	0.00
44...	100.00	0.00	0.00	0.00
45...	100.00	0.00	0.00	0.00
46...	100.00	0.00	0.00	0.00
47...	100.00	0.00	0.00	0.00
48...	100.00	0.00	0.00	0.00
49...	100.00	0.00	0.00	0.00
50...	100.00	0.00	0.00	0.00
51...	100.00	0.00	0.00	0.00
52...	100.00	0.00	0.00	0.00
53...	100.00	0.00	0.00	0.00
54...	100.00	0.00	0.00	0.00
55...	100.00	0.00	0.00	0.00
56...	100.00	0.00	0.00	0.00
57...	100.00	0.00	0.00	0.00
58...	100.00	0.00	0.00	0.00
59...	100.00	0.00	0.00	0.00
60...	100.00	0.00	0.00	0.00
61...	100.00	0.00	0.00	0.00
62...	100.00	0.00	0.00	0.00
63...	100.00	0.00	0.00	0.00
64...	100.00	0.00	0.00	0.00
65...	100.00	0.00	0.00	0.00
66...	100.00	0.00	0.00	0.00
67...	100.00	0.00	0.00	0.00
68...	100.00	0.00	0.00	0.00
69...	100.00	0.00	0.00	0.00
70...	100.00	0.00	0.00	0.00
71...	100.00	0.00	0.00	0.00
72...	100.00	0.00	0.00	0.00
73...	100.00	0.00	0.00	0.00
74...	100.00	0.00	0.00	0.00
75...	100.00	0.00	0.00	0.00
76...	100.00	0.00	0.00	0.00
77...	100.00	0.00	0.00	0.00
78...	100.00	0.00	0.00	0.00
79...	100.00	0.00	0.00	0.00
80...	100.00	0.00	0.00	0.00
81...	100.00	0.00	0.00	0.00
82...	100.00	0.00	0.00	0.00
83...	100.00	0.00	0.00	0.00
84...	100.00	0.00	0.00	0.00
85...	100.00	0.00	0.00	0.00
86...	100.00	0.00	0.00	0.00
87...	100.00	0.00	0.00	0.00
88...	100.00	0.00	0.00	0.00
89...	100.00	0.00	0.00	0.00
90...	100.00	0.00	0.00	0.00
91...	100.00	0.00	0.00	0.00
92...	100.00	0.00	0.00	0.00
93...	100.00	0.00	0.00	0.00
94...	100.00	0.00	0.00	0.00
95...	100.00	0.00	0.00	0.00
96...	100.00	0.00	0.00	0.00
97...	100.00	0.00	0.00	0.00
98...	100.00	0.00	0.00	0.00
99...	100.00	0.00	0.00	0.00
100...	100.00	0.00	0.00	0.00

Vplačila: Isplačila:

Društvo	Vplačila:		Isplačila:	
	Članski	Drugi	Članski	Drugi
101...	100.00	0.00	0.00	0.00
102...	100.00	0.00	0.00	0.00
103...	100.00	0.00	0.00	0.00
104...	100.00	0.00	0.00	0.00
105...	100.00	0.00	0.00	0.00
106...	100.00	0.00	0.00	0.00
107...	100.00	0.00	0.00	0.00
108...	100.00	0.00	0.00	0.00
109...	100.00	0.00	0.00	0.00
110...	100.00	0.00	0.00	0.00
111...	100.00	0.00	0.00	0.00
112...	100.00	0.00	0.00	0.00
113...	100.00	0.00	0.00	0.00
114...	100.00	0.00	0.00	0.00
115...	100.00	0.00	0.00	0.00
116...	100.00	0.00	0.00	0.00
117...	100.00	0.00	0.00	0.00
118...	100.00	0.00	0.00	0.00
119...	100.00	0.00	0.00	0.00
120...	100.00	0.00	0.00	0.00
121...	100.00	0.00	0.00	0.00
122...	100.00	0.00	0.00	0.00
123...	100.00	0.00	0.00	0.00
124...	100.00	0.00	0.00	0.00
125...	100.00	0.00	0.00	0.00
126...	100.00	0.00	0.00	0.00
127...	100.00	0.00	0.00	0.00
128...	100.00	0.00	0.00	0.00
129...	100.00	0.00	0.00	0.00
130...	100.00	0.00	0.00	0.00
131...	100.00	0.00	0.00	0.00
132...	100.00	0.00	0.00	0.00
133...	100.00	0.00	0.00	0.00
134...	100.00	0.00	0.00	0.00
135...	100.00	0.00	0.00	0.00
136...	100.00	0.00	0.00	0.00
137...	100.00	0.00	0.00	0.00
138...	100.00	0.00	0.00	0.00
139...	100.00	0.00	0.00	0.00
140...	100.00	0.00	0.00	0.00
141...	100.00	0.00	0.00	0.00
142...	100.00	0.00	0.00	0.00
143...	100.00	0.00	0.00	0.00
144...	100.00	0.00	0.00	0.00
145...	100.00	0.00	0.00	0.00
146...	100.00	0.00	0.00	0.00
147...	100.00	0.00	0.00	0.00
148...	100.00	0.00	0.00	0.00
149...	100.00	0.00	0.00	0.00
150...	100.00	0.00	0.00	0.00
151...	100.00	0.00	0.00	0.00
152...	100.00	0.00	0.00	0.00
153...	100.00	0.00	0.00	0.00
154...	100.00	0.00	0.00	0.00
155...	100.00	0.00	0.00	0.00
156...	100.00	0.00	0.00	0.00
157...	100.00	0.00	0.00	0.00
158...	100.00	0.00	0.00	0.00
159...	100.00	0.00	0.00	0.00
160...	100.00	0.00	0.00	0.00
161...	100.00	0.00	0.00	0.00
162...	100.00	0.00	0.00	0.00
163...	100.00	0.00	0.00	0.00
164...	100.00	0.00	0.00	0.00
165...	100.00	0.00	0.00	0.00
166...	100.00	0.00	0.00	0.00
167...	100.00	0.00	0.00	0.00
168...	100.00	0.00	0.00	0.00
169...	100.00	0.00	0.00	0.00
170...	100.00	0.00	0.00	0.00
171...	100.00	0.00	0.00	0.00
172...	100.00	0.00	0.00	0.00
173...	100.00	0.00	0.00	0.00
174...	100.00	0.00	0.00	0.00
175...	100.00	0.00	0.00	0.00
176...	100.00	0.00	0.00	0.00
177...	100.00	0.00	0.00	0.00
178...	100.00	0.00	0.00	0.00
179...	100.00	0.00	0.00	0.00
180...	100.00	0.00	0.00	0.00
181...	100.00	0.00	0.00	0.00
182...	100.00	0.00	0.00	0.00
183...	100.00	0.00	0.00	0.00
184...	100.00	0.00	0.00	0.00
185...	100.00	0.00	0.00	0.00
186...	100.00	0.00	0.00	0.00
187...	100.00	0.00	0.00	0.00
188...	100.00	0.00	0.00	0.00
189...	100.00	0.00	0.00	0.00
190...	100.00	0.00	0.00	

